

انتشار غیر رسمی بخشی از کتاب

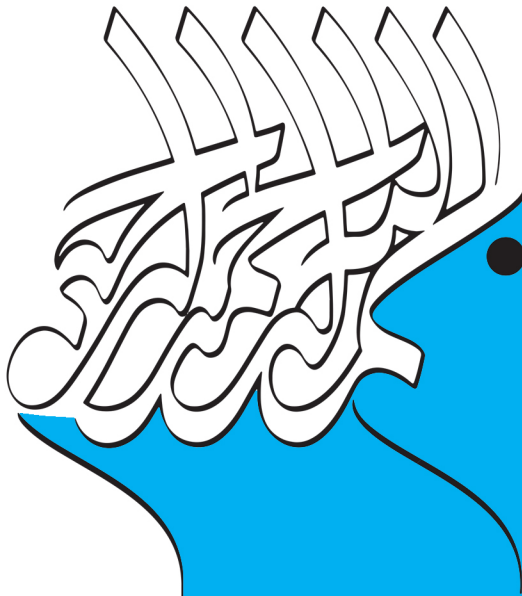

فعل / مضی / معلوم / مجهول / خبری / توطئه
 باب / فاعل / ماضی / از / ماضی / ماضی

إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ

فعل / متصل / افعال / طوی
 بقولون ← یقولون ← یقیمون
 خبری / قاعده‌ی
 جواز / تثنیف / همزه

تألیف: علی نیکبخت

تقدیم به آیت ربّ ودود و ناجی مُلک وجود
آنکه جهانی در انتظار عدالت و لطف اوست
قائم آل محمد ﷺ

باشد که دفتر خالی از معرفت و تهی از دانشم، روشن به نام مقدسش گردد.

مقدمه مؤلف

مجموعه دانش‌های ادبیات عرب و در منزل نخست آن، دانش صرف بعنوان دروازه‌ی ورود و دسترسی به علوم اسلامی و معارف الهی شناخته می‌شود؛ از این رو در حوزه‌های علمیه توجه ویژه‌ای به آموزش قواعد و مفاهیم این دانش‌ها گردیده و در ابتدای مسیر تحصیلی طلاب، یادگیری آن‌ها به‌عنوان پیش‌نیاز دروس بالاتر تعبیه شده است.

اما آسویی که در ساختار آموزشی متداول مشاهده می‌شود و به باور نگارنده، طلاب و دانش‌پژوهان جوان را از دستیابی به توان استفاده‌ی عملی از دانش‌های نظری‌شان باز می‌دارد، عدم توجه مناسب به تمرین و ممارست در به‌کارگیری آموخته‌ها است.

این بی‌توجهی به اندازه‌ای مخاطره‌آمیز است که با نادیده گرفتن ماهیت کاربردی‌پذیری در علوم ابزاری (که دانش صرف یکی از آن‌هاست) در اثر گذشت زمان و اشتغال به علوم دیگر منجر به فراموشی برخی یا تمام آموخته‌های نظری می‌شود و به همین خاطر طلاب جوان که بناست پژوهشگران و اندیشمندان آینده‌ی علوم اسلامی باشند فاقد توان و چابکی لازم در مراجعه به منابع و تراث خواهند بود.

همچنین کم‌توجهی کلی به انس علمی با قرآن کریم به‌عنوان مهم‌ترین منبع دانش‌های دینی و اصیل‌ترین آبخشور و حیانی انسان، در حوزه‌های علمیه به چشم می‌خورد؛ اگرچه پس از انقلاب اسلامی به گواه آثار و تلاش‌های پرشمار دغدغه‌مندان، روند روبه‌رشدی در این باره، در جریان است اما همچنان کاستی‌های فراوانی وجود دارد که زینده‌ی حوزه‌های علمیه‌ی شیعه نیست.

کتاب «تمرین دانش صرف در قلمرو قرآن کریم» تلاشی است در راستای تعمیق مفاهیم نظری دانش صرف و ایجاد بستری برای توانمندسازی طلاب، در تطبیق و تمرین آموخته‌ها با تأکید بر کاربردهای قرآنی این دانش کلیدی به صورتی که تمامی مثال‌ها، ریشه‌ها و اشتقاقیات از متن قرآن کریم استخراج شده است.

راقم این سطور سعی خود را در فحص کامل استعمالات قرآنی در هر مبحث، گزینش آن‌ها بر اساس سطح‌بندی و تناسب با مباحث و نیز به‌کارگیری کلمات در بافت آیه جهت انس هرچه بیشتر با کلام الهی، مصروف داشته است.

همچنین تناسب تمارین با تبویب کتاب «دانش صرف» به‌عنوان کتاب پایه آموزشی مدّ نظر بوده؛ به‌گونه‌ای که هر فصل و هر تمرین با مفاهیم و قواعد فراگرفته شده ارتباط مستقیم دارد و ترتیب فصول کتاب، پوشش دهنده‌ی پلکانی دروس دانش صرف است؛ ناگفته نماند که تمارین پیش رو قابل استفاده برای کتاب درسی می‌باشد.

با توجه به نیاز مخاطبان کتاب، تلاش نویسنده بر این استوار بوده تا با استفاده از رسم‌الخط متداول قرآن کریم، آن‌ها را در شناسایی کلمات و استفاده‌ی هرچه بهتر از داشته‌های نظری خود در تعامل با منابع قرآنی یاری رساند.

این حقیر امیدوار است به‌وسیله راه‌های ارتباطی از انتقادات فضلاء و پیشنهادات دلسوزان، محروم نمانده و از نظرات اساتید گرامی در جهت بهبود و پیشرفت محتوای کتاب بهره جوید.

در نهایت از زحمات عزیزانی که در تحقیق و تدوین کتاب، بنده را یاری دادند کمال تشکر و امتنان را ابراز داشته و برایشان به‌روزی و توفیق روزافزون از درگاه باری تعالی خواهانم.

علی نیکبخت

ربیع الثانی، ۱۴۴۳

راه‌های ارتباطی:

شماره تلفن همراه: ۰۹۱۰۱۵۰۲۴۰۶

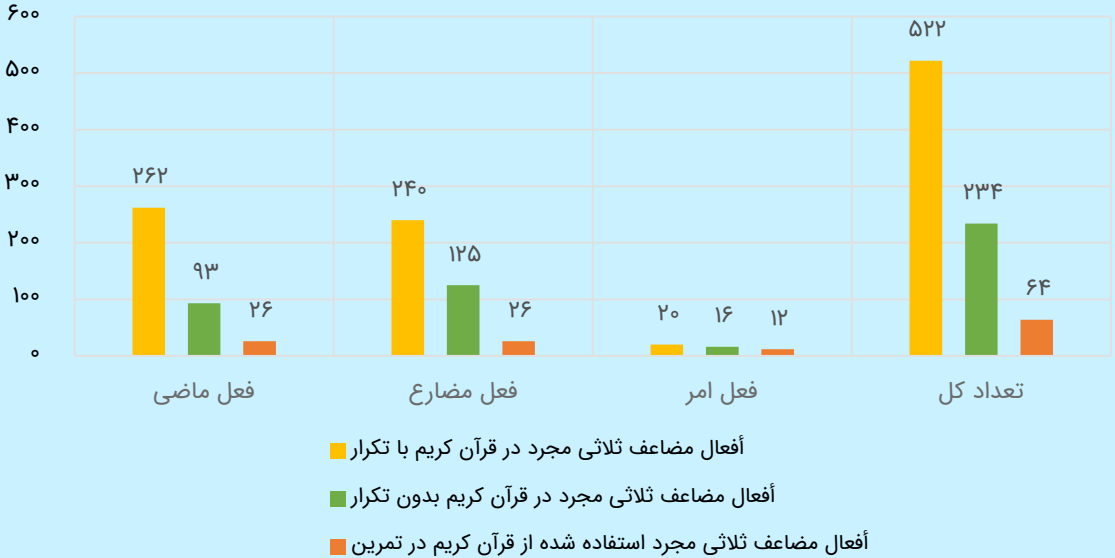
آی دی شبکه اجتماعی ایتا: @abd_majhol

تمارين مضاعف وقواعد ادغام

نمودار میزان فراوانی افعال مضاعف ثلاثی مجرد در قرآن کریم

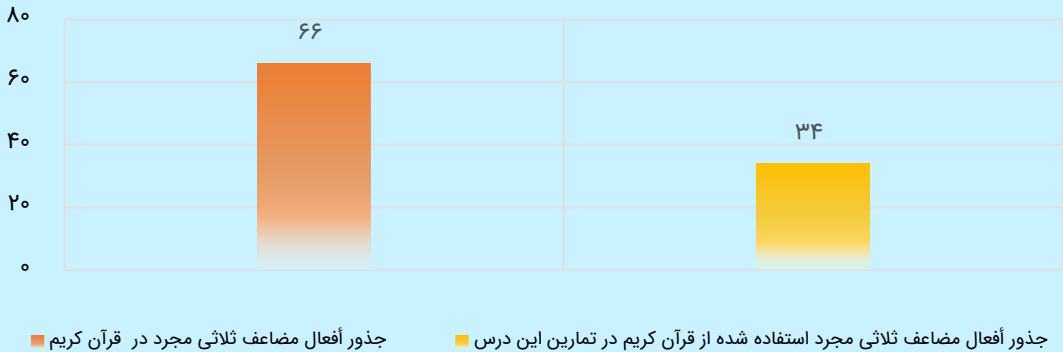
۱۱۶

=

تعداد کلمات و جذور استفاده شده در این درس

(افعال مضاعف ثلاثی مجرد + افعال سالم ثلاثی مجرد و اسما و حروفی که موطن قواعد ادغام هستند)

نمودار میزان فراوانی جذور افعال مضاعف ثلاثی مجرد در قرآن کریم

۱ از مصادر داده شده، أفعال را صرف کنید

مضارع مجهول از (عَدَّ) باب نصر

شماره صیغه	فعل	شماره صیغه	فعل
۴		۱	
۵		۲	
۶		۳	
۱۰		۷	
۱۱		۸	
۱۲		۹	
۱۴		۱۳	

ماضی معلوم از (وَدَّ) باب سمع

شماره صیغه	فعل	شماره صیغه	فعل
۴		۱	
۵		۲	
۶		۳	
۱۰		۷	
۱۱		۸	
۱۲		۹	
۱۴		۱۳	

ماضی مجهول از (بَتَّ) باب نصر

شماره صیغه	فعل	شماره صیغه	فعل
۴		۱	
۵		۲	
۶		۳	
۱۰		۷	
۱۱		۸	
۱۲		۹	
۱۴		۱۳	

امر معلوم از (صَبَّيْب) باب ضرب

شماره صیغه	فعل	شماره صیغه	فعل
۴		۱	
۵		۲	
۶		۳	
۱۰		۷	
۱۱		۸	
۱۲		۹	
۱۴		۱۳	

امر مجهول از (صَمَّ) باب نصر

شماره صیغه	فعل	شماره صیغه	فعل
۴		۱	
۵		۲	
۶		۳	

مضارع معلوم از (زَلَّ) باب ضرب

شماره صیغه	فعل	شماره صیغه	فعل
۴		۱	
۵		۲	
۶		۳	

۷	۱۰	
۸	۱۱	
۹	۱۲	
۱۳	۱۴	

۷	۱۰	
۸	۱۱	
۹	۱۲	
۱۳	۱۴	

امر معلوم + نون تأکید ثقیله از (کَدَّان) باب سمع

مضارع معلوم مجزوم به (لَمَّا) از (حَصَّ) باب نصر

شماره صیغه	فعل	شماره صیغه	فعل
۱		۴	
۲		۵	
۳		۶	
۷		۱۰	
۸		۱۱	
۹		۱۲	
۱۳		۱۴	

شماره صیغه	فعل	شماره صیغه	فعل
۱		۴	
۲		۵	
۳		۶	
۷		۱۰	
۸		۱۱	
۹		۱۲	
۱۳		۱۴	

۲ از مصادر زیر فعل ساخته و وزن آن را بعد از تغییرات لفظی بیان کنید.

ردیف	مصدر	باب	ساختمان	صیغه	قبل از تغییرات لفظی	بعد از تغییرات لفظی	وزن
۱	عَصَّ	سمع	ماضی معلوم	۱۲			
۲	قَدَّ	نصر	ماضی مجهول	مثنی مذكر غائب			
۳	جَزَّ	نصر	مضارع مجهول + نون تأکید ثقیله	۴			
۴	وَدَّ	سمع	مضارع معلوم مجزوم به «لا»	المخاطب			
۵	بَسَّ	نصر	ماضی معلوم	۶			
۶	رَفَّ	ضرب	مضارع منصوب به «لَنْ»	جمع مؤنث غائب			
۷	دَعَّ	نصر	امر معلوم + نون تأکید خفیفه	الغائبون			

			۱۲	امر مجهول	ضرب	سَبَّ	۸
			متکلم مع الغير	امر معلوم	نصر	حَطَّ	۹
			۷	امر معلوم	نصر	تَبَّ	۱۰

۳ هر یک از افعال زیر را به ترتیب برای هم بحث خود صرف و یا اینکه برای خود صرف و همزمان ضبط کنید، سپس آن را بررسی کنید. بعد از رفع اشکالات احتمالی، علامت انجام شد را در جدول بنویسید.^۱

ردیف	صرف فعل	انجام شد	ردیف	صرف فعل	انجام شد
۱	ماضی معلوم از (حَرَ) باب ضرب		۳	امر معلوم از (صَمَ) از باب سمع	
۲	مضارع معلوم از (بَرَّ) باب سمع		۴	امر مجهول از (عَضَّ) باب سمع	

۴ در آیات شریفه کاوش کرده و افعال مضاعف را مشخص فرمایید. (به غیر از کلمات خاکستری) (لروما در هر آیه ای فعل مضاعف موجود نمی باشد)

وَأَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ	۱ (۸۴) الانشاق ۲
وَمَنْ يُوقِ شُحَّ نَفْسِهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ	۲ (۲۲) الحج ۷۸
إِنَّ هَذَا أَخِي لَهُ تِسْعٌ وَتِسْعُونَ نَعْجَةً وَلِيَ نَعْجَةٌ وَاحِدَةٌ فَقَالَ أَكْفِلْنِيهَا وَعَزَّنِي فِي الْخِطَابِ	۳ (۲۸) ص ۲۳
كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَلَا تَطْغَوْا فِيهِ فَيَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبِي وَمَنْ يَحِلِّ عَلَيْهِ غَضَبِي فَقَدْ هَوَى	۴ (۲۰) طه ۸۱
أَفَمَنْ حَقَّ عَلَيْهِ كَلِمَةُ الْعَذَابِ أَفَأَنْتُ تُنقِذُ مَنْ فِي النَّارِ	۵ (۳۹) الزمر ۱۹
وَقَالُوا لَوْلَا دِهِم لِمَ شَهِدْتُمْ عَلَيْنَا قَالُوا أَنْطَقَنَا اللَّهُ الَّذِي أَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ خَلَقَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ	۶ (۴۱) فصلت ۲۱
إِنِّي ظَنَنْتُ أَنِّي مُلَاقٍ حِسَابِيَّةٍ	۷ (۶۹) الحاقه ۲۰
وَعَاثَ ذَا الْقُرْبَى حَقَّهُ وَالْمِسْكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ وَلَا تُبَذِّرْ تَبْذِيرًا	۸ (۱۷) الإسراء ۲۶
قَالَ هِيَ عَصَائِي أَنُوكِدُوا عَلَيْهَا وَأَهشُّ بِهَا عَلَى غَنَمِي وَلِي فِيهَا مَنَارِبٌ أُخْرَى	۹ (۲۰) طه ۱۸
وَيَقَوْمٌ مَن يَنْصُرُنِي مِنَ اللَّهِ إِنْ طَرَدْتُهُمْ أَفَلَا تَدْكُرُونَ	۱۰ (۱۱) هود ۳۰
بَلْ تَأْتِيهِمْ بَعْتَةٌ فَيَقْتُلُوهُمْ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ رَدَّهَا وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ	۱۱ (۲۱) الأنبياء ۴۰
يَتَأْتِيهَا النَّاسُ إِنْ وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا فَلَا تُعْرَضُونَ حَتَّىٰ يُدْخِلَ اللَّهُ فِيهِمُ الْغُرُوبَ وَلَا يُعْرَضُكُمْ بِاللَّهِ الْعُرُورُ	۱۲ (۳۵) فاطر ۵

۱. به جهت تسلط و تثبیت بیشتر مطالب خواننده شده، می توان خلاقیت به خرج داده و به عنوان مثال افعال را با سرعت بیشتر و یا از صیغه آخر به اول، و یا به صورت پراکنده از یک دیگر بیسید و صرف کنید.

۵ با توجه به مثال، ادغام‌های صورت گرفته در آیات شریفه را ۱. مشخص فرمایید ۲. شماره گذاری کرده ۳. به سوالات آن در جدول پاسخ دهید. (بدون توجه به کلمات خاکستری) (تعداد خانه‌های جدول با تعداد کلمه‌های در آیات متفاوت است)

شماره کلمه	وجوبی	مثنائین	در یک کلمه	ادغام کبیر	در دو کلمه	ادغام صغیر
۱	جوابی	مثنائین	در یک کلمه	ادغام کبیر	در دو کلمه	ادغام صغیر
شماره کلمه	۱	۲	۳	۴	۵	۶
شماره کلمه	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲
شماره کلمه	۱۳	۱۴	۱۵			

(۲) البقرة
۵۸

قَالُوا يَمُوسَىٰ إِنَّا لَن نَّدْخُلُهَا أَبَدًا مَا دَامُوا فِيهَا

(۱۱) هود ۱۲۰

وَإِذَا مَا أَنْزَلَتْ سُورَةٌ نَّظَرَ بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ هَلْ يَرِيكُمْ مِّنْ أَحَدٍ ثُمَّ أَنْصَرَفُوا

(۹) التوبة ۱۱۷

لَقَدْ تَابَ اللَّهُ عَلَىٰ التَّيِّبِ وَالْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ فِي سَاعَةِ الْعُسْرَةِ

(۱۰۹) الكافرون ۴

وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَا عَبَدْتُمْ

(۴) النساء ۸۹

فَإِن تَوَلَّوْا فَعُدُّوهُمْ وَأَقْتُلُوهُمْ حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ

(۷) الأعراف ۱۷۶

فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ الْكَلْبِ إِنْ تَحْمِلَ عَلَيْهِ يَلْهَثَ أَوْ تَتْرِكُهُ يَلْهَثَ ذَلِكَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا

(۱۸) الكهف ۱۷

وَتَرَىٰ الشَّمْسَ إِذَا طَلَعَتْ تَزْوُرُ عَن كَهْفِهِمْ ذَاتَ الْيَمِينِ وَإِذَا غَرَبَتْ تَقْرِضُهُمْ ذَاتَ الشِّمَالِ وَهُمْ فِي فَجْوَةٍ مِّنْهُ

(۲۱) الأنبياء ۵۶

قَالَ بَلْ رَبُّكُمْ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ الَّذِي فَطَرَهُنَّ

(۳) آل عمران ۶۹

وَدَّتْ طَائِفَةٌ مِّنْ أَهْلِ الْكَتَابِ لَو يُضِلُّوكُمْ

(۳) آل عمران ۱۹۴

رَبَّنَا وَعَاتِنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلَىٰ رُسُلِكَ وَلَا تُخْرِنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ

(۵) المائدة ۶۱

وَإِذَا جَاءُوكُمْ قَالُوا آمَنَّا وَقَدْ دَخَلُوا بِالْكُفْرِ وَهُمْ قَدْ خَرَجُوا بِهِ

(۷) الأعراف ۱۲۳

إِنَّ هَذَا لَمَكْرٌ مَّكْرْتُمُوهُ فِي الْمَدِينَةِ لِتُخْرَجُوا مِنْهَا أَهْلَهَا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ

(۲۱) الأنبياء ۸۷

وَدَا النُّونَ إِذْ ذَهَبَ مُغْضِبًا فَظَنَّ أَنْ لَنْ نَقْدِرَ عَلَيْهِ فَنَادَىٰ فِي الظُّلُمَاتِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ

(۴) النساء ۴۷

يَأْتِيهَا الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ ءَامِنُوا بِمَا نَزَّلْنَا مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَكُمْ مِّن قَبْلِ أَنْ نَطْمِسَ وُجُوهًا

(۲۸) القصص ۸۲

وَأَصْبَحَ الَّذِينَ تَمَتَّوْا مَكَانَهُ بِالْأَمْسِ يَقُولُونَ وَيَكَفِّرُ اللَّهُ بِبَسْطِ الرِّزْقِ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَوْ لَا أَنْ مِّنَ اللَّهِ عَلَيْنَا لِحَسَفَ إِنَّا

(۶۷) الملك ۲۱

أَمَّنْ هَذَا الَّذِي يَرِزُقُكُمْ إِنْ أَمْسَكَ رِزْقَهُ بَلْ لَجُّوا فِي عُتُوٍّ وَنُفُورٍ

۶ در آیات شریفه، کیفیت ادغام قسمت‌های مشخص شده را با توجه به مثال بیان فرمایید.

مقارین، نون سکن تنوین در لام، در دو کلمه، وجوی
فَجَعَلْنَهَا نَكِيلًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهَا وَمَا خَلْفَهَا وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ (البقرة ۶۶)

ردیف	نشانی آیه	آیه شریفه	بیان کیفیت ادغام
۱	(۹) التوبة ۴۹	وَمِنْهُمْ مَّنْ يَقُولُ اٰذِنْ لِّيْ وَلَا تَفْتَحْ اِلَّا فِي الْفِتْنَةِ سَقَطُوْا وَاِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيْطَةٌ بِالْكَافِرِيْنَ	
۲	(۲) البقرة ۲۵	كَلِمًا رُّزُقُوا مِنْهَا مِنْ ثَمَرَةٍ رِّزْقًا قَالُوْا هٰذَا الَّذِي رَزَقْنَا مِنْ قَبْلُ وَاُنُوْا بِهٖ مُّتَشٰبِهًا	
۳	(۷۷) المرسلات ۲۰	اَلَمْ نَخْلُقْكُمْ مِّنْ مَّاءٍ مَّهِِيْنٍ	
۴	(۷۲) الجن ۱۶	وَالْوِ اَسْتَقْمُوْا عَلٰى الطَّرِيْقَةِ لَا سَقِيْنٰهُمْ مَّاءً عَدْوًا	
۵	(۱۷) الإسراء ۹۳	قُلْ سُبْحٰنَ رَبِّيْ هَلْ كُنْتُ اِلَّا بَشَرًا رَّسُوْلًا	
۶	(۴) النساء ۴۷	يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰتُوْا الْكِتٰبَ ءَامِنُوْا بِمَا نَزَّلْنَا مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَكُمْ مِّنْ قَبْلِ اَنْ تَطْمِسَ وُجُوْهَا فَرُدَّهَا عَلٰى اٰدْبَارِهَا اَوْ نَلْعَنَهُمْ كَمَا لَعَنَّا اَصْحٰبَ السَّبْتِ وَكَانَ اَمْرُ اللّٰهِ مَفْعُوْلًا	
۷	(۲) البقرة ۲۷۱	اِنْ تُبَدُوْا الصَّدَقٰتِ فَنِعِمَّا هِيَ	
۸	(۴) النساء ۱۵۸	بَلْ رَفَعَهُ اللّٰهُ اِلَيْهِ وَكَانَ اللّٰهُ عَزِيْزًا حَكِيْمًا	
۹	(۷۵) القيامة ۳	اَيْحَسِبُ الْاِنْسٰنُ اَلَنْ نَّجْمَعَ عِظَامَهٗ	
۱۰	(۴۳) الزخرف ۳۹	وَلَنْ يَنْفَعَكُمْ اَلْيَوْمَ اِذْ ظَلَمْتُمْ اَنْكُمْ فِي الْعٰذَابِ مُشْتَرِكُوْنَ	

۷ از افعال مشخص شده در آیات شریفه، فعل ساخته و آن را معنی کنید.

معنی	فعل	سوال	آیه شریفه	ردیف نشانی آیه
		ماضی معلوم، ص ۸	ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَنْ تَمَسَّنَا النَّارُ إِلَّا أَيَّامًا مَّعْدُودَاتٍ ^ط وَعَرَّهُمْ فِي دِينِهِمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ	(۳) آل عمران ۲۴
		ماضی معلوم، ص ۱۳	يَا أَيُّهَا الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ ءَامِنُوا بِمَا نَزَّلْنَا مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَكُمْ مِّن قَبْلِ أَنْ تَطْمِسَ وُجُوهًا فَنَرُدَّهَا عَلَىٰ أَدْبَارِهَا	(۴) النساء ۴۷
		مضارع مجهول، ص ۱۱	وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ صِدْقًا وَعَدْلًا	(۶) الأنعام ۱۱۵
		امر معلوم، ص ۹	فَأَقْصِبْ قَلْبُكَ لِالَّذِينَ يُفَكِّرُونَ	(۷) الأعراف ۱۷۶
		مضارع معلوم مجزوم به «لا»، ص ۱۴	فَكُلْ وَاشْرَبْ وَقَرِّ عَيْنًا فَإِمَّا تَرِينَ مِنَ الْبَشَرِ أَحَدًا فَقُولِي إِنِّي نَذَرْتُ لِلرَّحْمَنِ صَوْمًا فَلَنْ أُكَلِّمَ الْيَوْمَ إِنْسِيًّا	(۱۹) مريم ۲۶
		مضارع معلوم + نون تأکید، ص ۵	وَأَحْلَلْ عُقْدَةً مِّن لِّسَانِي	(۲۰) طه ۲۷
		ماضی معلوم، ص ۱۲	قُلْ إِنَّ الْمَوْتَ الَّذِي تَفِرُونَ مِنْهُ فَإِنَّهُ مَلَقِيكُمْ	(۶۲) الجمعة ۸

۸ افعال مشخص شده (آبی رنگ) در آیات شریفه را تجزیه فرمایید و در برخی از آیات که فعلی مشخص نشده، فعل مضاعف را پیدا کرده (بدون توجه به کلمات خاکستری) و آن تجزیه کنید.

۱	وَدَّ كَثِيرٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ يَرُدُّونَكُمْ مِنْ بَعْدِ إِيمَانِكُمْ كُفَّارًا حَسَدًا مِّنْ عِنْدِ أَنْفُسِهِمْ مِّنْ بَعْدِ مَا	البقرة (۲) ۱۰۹	حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
۲	إِنَّ الْأَصْفَاءَ وَالْمُرُوءَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ فَمَنْ حَبَّ اللَّيْتِ أَوْ اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَنْ يَطَّوَّفَ بِهِمَا	البقرة (۲) ۱۵۸	حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
۳	فَإِنْ تَنَزَّعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ	(۴) النساء ۵۹	حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
۴	فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ يَتَرَاجَعَا إِنْ طَلَّأْنَا أَنْ يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ	البقرة (۲) ۳۳۰	حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
۵	إِنْ تَمَسَّسْتُمْ حَسَنَةً نَّسُوهُمْ وَإِنْ تَبِصُّوا سَيِّئَةً يَبْرِحُوا بِهَا	(۳) آل عمران ۱۲۰	حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
۶	وَمَا كَانَ لِنَبِيِّ أَنْ يُعْلَلَ وَمَنْ يُعْلَلْ يَأْتِ بِمَا عَلَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ	(۳) آل عمران ۱۶۱	حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
۷	وَلَوْ رَدُّوهُ إِلَى الرَّسُولِ وَإِلَى أُولَى الْأَمْرِ مِنْهُمْ لَعَلِمَهُ الَّذِينَ يَسْتَنْبِطُونَهُ مِنْهُمْ	(۴) النساء ۸۳	حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
۸	لَا يَعْرِتَكَ تَقَلُّبُ الدِّينِ كَفَرُوا فِي الْبَلَدِ	(۳) آل عمران ۱۹۶	حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
۹	أَلَمْ تَرِ إِلَى الَّذِينَ قِيلَ لَهُمْ كُفُّوا أَيْدِيَكُمْ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَعَاتُوا الزَّكَاةَ فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ إِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ يَخْشَوْنَ النَّاسَ كَخَشْيَةِ اللَّهِ أَوْ أَشَدَّ خَشْيَةً	(۴) النساء ۷۷	حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل

١٥	يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ هُمْ قَوْمٌ أَن يَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ فَكَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ ؕ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ	(٥) المائدة ١١	حروف أصلي:	ماضي / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي	مجرد / مزيد	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
١١	وَقَالَتِ الْيَهُودُ يَدُ اللَّهِ مَغْلُولَةٌ غُلَّتْ أَيْدِيهِمْ وَاعْنُوا بِمَا قَالُوا بَلْ يَدَاهُ مَبْسُوطَتَانِ يُنفِقُ كَيْفَ يَشَاءُ	(٥) المائدة ٦٤	حروف أصلي:	ماضي / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي	مجرد / مزيد	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
١٢	وَإِن لَّمْ يَنْتَهُوا عَمَّا يَقُولُونَ لَيَمَسَّنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ	(٥) المائدة ٧٣	حروف أصلي:	ماضي / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي	مجرد / مزيد	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
١٣	ثُمَّ رُدُّوا إِلَى اللَّهِ مَوْلَاهُمُ الْحَقِّ ؕ أَلَا لَهُ الْحُكْمُ وَهُوَ أَسْرَعُ الْحَاسِبِينَ	(٦) الأنعام ٧٦	حروف أصلي:	ماضي / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي	مجرد / مزيد	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
١٤	فَلَمَّا جَنَّ عَلَيْهِ اللَّيْلُ رَأَىٰ كَوْكَبًا قَالَ هَذَا رَبِّي فَلَمَّا أَفَلَ قَالَ لَا أُحِبُّ الْإِفْلِينَ	(٦٩) الحاقة ٢٦	حروف أصلي:	ماضي / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي	مجرد / مزيد	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
١٥	وَهَزَىٰ إِلَيْكَ بِجِذْعِ النَّخْلَةِ تُسَلِّطُ عَلَيْكَ رَطْبًا جَنِيًّا	(١٩) مريم ٢٥	حروف أصلي:	ماضي / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي	مجرد / مزيد	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
١٦	فَلَنَقُصَّنَّ عَلَيْهِم بِعِلْمٍ وَمَا كُنَّا غَائِبِينَ	(٧) الأعراف ٧	حروف أصلي:	ماضي / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي	مجرد / مزيد	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
١٧	إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يَنْفِقُونَ ءَأَمْوَالَهُمْ لِيَصُدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ	(٨) الأنفال ٣٦	حروف أصلي:	ماضي / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي	مجرد / مزيد	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
١٨	قَالَ أَبَشِّرْ مُؤْمِنِي عَلَىٰ أَن مَّسَّتِي الْكِبْرُ فِيمَ بُبَشِّرُونَ	(١٥) الحجر ٥٤	حروف أصلي:	ماضي / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي	مجرد / مزيد	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
١٩	وَقُلِ اعْمَلُوا فَسَيَرَى اللَّهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ وَالْمُؤْمِنُونَ وَسَتُرَدُّونَ إِلَىٰ عِلْمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ	(٩) التوبة ١٠٥	حروف أصلي:	ماضي / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي	مجرد / مزيد	سالم / مضاعف / مهموز / معتل

الإسراء (۱۷) ۶	ثُمَّ رَدَدْنَا لَكُمُ الْكَرَّةَ عَلَيْهِمْ وَأَمْدَدْنَاكُمْ بِأَمْوَالٍ وَبَيْنَ وَجَعَلْنَاكُمْ أَكْثَرَ نَفِيرًا	۲۰
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل
الأعراف (۷) ۳۰	فَرِيقًا هَدَىٰ وَفَرِيقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلَالَةُ إِنَّهُمْ اتَّخَذُوا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ مِن دُونِ اللَّهِ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُم مُّهْتَدُونَ	۲۱
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل
الحجر (۱۵) ۸۸	لَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِنْهُمْ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَاخْفِضْ جَنَاحَكَ لِلْمُؤْمِنِينَ	۲۲
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل
طه (۲۰) ۳۱	أَشْدُدْ بِهِ أَزْرِي	۲۳
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل
الفجر (۸۹) ۲۱	كَلَّا إِذَا دُكَّتِ الْأَرْضُ دَكًّا دَكًّا	۲۴
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل
المدثر (۷۴) ۶	وَلَا تَمُنُّنَّ تَسْتَكْبِرِينَ	۲۵
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل
الجن (۷۲) ۱۲	وَأَنَّا ظَنَنَّا أَن لَّن نُّعْجِرَ اللَّهَ فِي الْأَرْضِ وَلَن نُّعْجِرَهُ هَرَبًا	۲۶
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل
الحاقة (۶۹) ۳۰	حُدُوهُ فَعُلُوهُ	۲۷
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل
الواقعة (۵۶) ۶۵	لَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَاهُ حُطَامًا فَظَلْتُمْ تَفَكَّهُونَ	۲۸
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل
الواقعة (۵۶) ۴	إِذَا رُجَّتِ الْأَرْضُ رَجًّا	۲۹
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل

الذاريات (٥١) ٥٠	فَفِرُّوا إِلَى اللَّهِ إِلَى لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ مُبِينٌ	٣٠
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل
ق (٥٠) ١٥	أَفَعَيْنَا بِالْحَلْقِ الْأَوَّلِ بَلْ هُمْ فِي لَبْسٍ مِنْ خَلْقٍ جَدِيدٍ	٣١
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل
الدخان (٤٤) ٤٨	ثُمَّ صُبُّوا فَوْقَ رَأْسِهِ مِنْ عَذَابٍ الْحَمِيمِ	٣٢
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل
الزخرف (٤٣) ٦٢	وَلَا يَصُدُّكُمْ الشَّيْطَانُ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ	٣٣
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل
الصفات (٣٧) ١١٤	وَلَقَدْ مَنَنَّا عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَارُونَ	٣٤
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل
الكهف (١٨) ٣٦	وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِنْ رُجِدْتُ إِلَىٰ رَبِّي لَأَجِدَنَّ خَيْرًا مِنْهَا مُنْقَلَبًا	٣٥
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل
سبا (٣٤) ١٤	فَلَمَّا قَضَيْنَا عَلَيْهِ الْمَوْتَ مَا دَلَّهُمْ عَلَىٰ مَوْتِهِ إِلَّا دَابَّةُ الْأَرْضِ تَأْكُلُ مِنْسَأَتَهُ	٣٦
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل
الأحزاب (٢٣) ٣٣	وَقَرْنَ فِي بُيُوتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ الْجَاهِلِيَّةِ الْأُولَىٰ	٣٧
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل
القصص (٢٨) ٨٧	وَلَا يَصُدُّكَ عَنْ ءَايَاتِ اللَّهِ بَعْدَ إِذْ أَنْزَلْتُ إِلَيْكَ ءَايَاتِي وَإِنِّي لَأَكْبَرُ مِنْ الْمُشْرِكِينَ	٣٨
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل
القصص (٢٨) ٣٥	قَالَ سَنَشُدُّ عَضُدَكَ بِأَخِيكَ وَنَجْعَلُ لَكُمَا سُلْطٰنًا فَلَا يَصِلُونَ إِلَيْكُمَا بِأَيِّتِنَا	٣٩
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل

القصص (۲۸) ۲۷	قَالَ إِنِّي أُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ بِكَ وَإِنِّي نَمُنُّ بِكَ وَإِنِّي نَمُنُّ بِكَ وَإِنِّي نَمُنُّ بِكَ فَمِنْ عِنْدِكَ وَمَا أُرِيدُ أَنْ أَمُنَّ بِكَ وَإِنِّي نَمُنُّ بِكَ وَإِنِّي نَمُنُّ بِكَ	۴۰
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل

البقرة (۲) ۲۸۲	فَجَاءَتْهُ إِحْدَاهُمَا تَمْشِي عَلَى اسْتِحْيَاءٍ قَالَتْ إِنَّ أَبِي يَدْعُوكَ لِيَجْزِيَكَ أَجْرَ مَا سَقَيْتَ لَنَا فَلَمَّا جَاءَهُ وَقَصَّ عَلَيْهِ الْقَصَصَ قَالَ لَا تَخَفْ نَجَوْتَ مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ	۴۱
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل

القصص (۲۸) ۱۱	وَقَالَتْ لِأُخْتِهِ قُصِّيه فَبَصُرَتْ بِهِ عَنْ جُنُبٍ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ	۴۲
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل

القصص (۲۸) ۵	وَرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا فِي الْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ	۴۳
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل

النور (۲۴) ۳۱	وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَرِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا	۴۴
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل

المؤمنون (۲۳) ۷۵	وَأَوْرَثْنَاهُمْ وَكَشَفْنَا مَا بِهِمْ مِنْ ضُرِّ اللَّجْوِ فِي طُعْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ	۴۵
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل

طه (۲۰) ۱۳۴	لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ آيَاتِكَ مِنْ قَبْلِ أَنْ نَذِلَّ وَنُحْزَى	۴۶
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل

طه (۲۰) ۹۷	قَالَ فَادْهَبْ فَإِنَّ لَكَ فِي الْحَيَاةِ أَنْ تَقُولَ لَا مِسَاسَ وَإِنَّ لَكَ مَوْعِدًا لَنْ نُخْلَفَهُ وَانْظُرْ إِلَى إِلٰهِكَ الَّذِي ظَلَمْتَ عَلَيْهِ عَاكِفًا لَنُحَرِّقَنَّهُ ثُمَّ لَنَنْسِفَنَّهُ فِي الْيَمِّ نَسْفًا	۴۷
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل

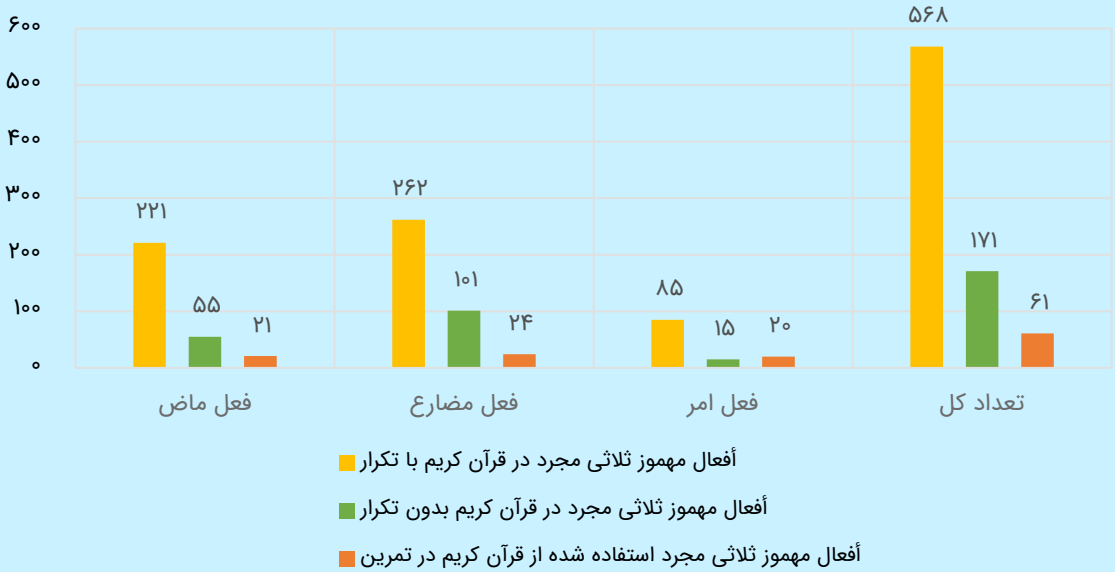
الصف (۶۱) ۱۰	يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَى تِجْرَةٍ تُنَجِّكُمْ مِنْ عَذَابِ الْيَمِّ	۴۸
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل

تمارين مهموز

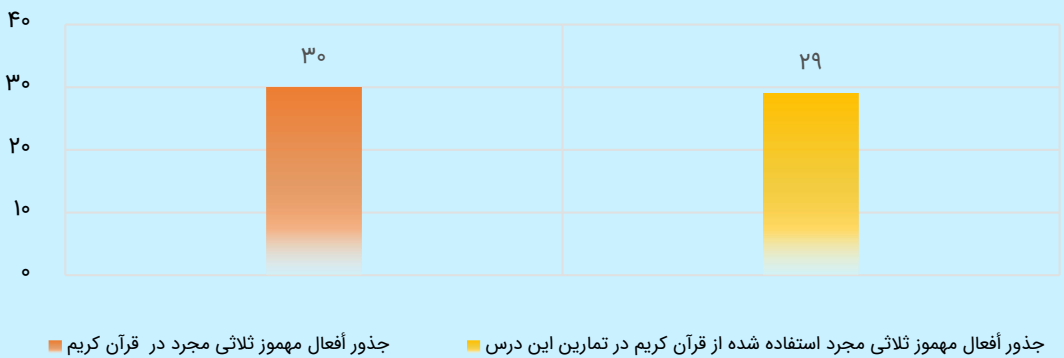

نمودار میزان فراوانی افعال مهموز ثلاثی مجرد در قرآن کریم

تعداد کلمات و جذور استفاده شده در این درس = ۹۶

نمودار میزان فراوانی جذور افعال مهموز ثلاثی مجرد در قرآن کریم

۱ از مصادر داده شده أفعال را صرف کنید.

مضارع مجهول از (أثر) باب نصر

شماره صیغه	فعل	شماره صیغه	فعل
۱		۴	
۲		۵	
۳		۶	
۷		۱۰	
۸		۱۱	
۹		۱۲	
۱۳		۱۴	

ماضی معلوم از (سأَم) باب سمع

شماره صیغه	فعل	شماره صیغه	فعل
۱		۴	
۲		۵	
۳		۶	
۷		۱۰	
۸		۱۱	
۹		۱۲	
۱۳		۱۴	

مضارع معلوم از (أقول) باب نصر

شماره صیغه	فعل	شماره صیغه	فعل
۱		۴	
۲		۵	
۳		۶	
۷		۱۰	
۸		۱۱	
۹		۱۲	
۱۳		۱۴	

امر معلوم از (ألم) باب سمع

شماره صیغه	فعل	شماره صیغه	فعل
۱		۴	
۲		۵	
۳		۶	
۷		۱۰	
۸		۱۱	
۹		۱۲	
۱۳		۱۴	

امر مجهول از (أجر) باب نصر

شماره صیغه	فعل	شماره صیغه	فعل
۱		۴	
۲		۵	
۳		۶	

امر مجهول از (أسر) باب ضرب

شماره صیغه	فعل	شماره صیغه	فعل
۱		۴	
۲		۵	
۳		۶	

۷	۱۰	
۸	۱۱	
۹	۱۲	
۱۳	۱۴	

۷	۱۰	
۸	۱۱	
۹	۱۲	
۱۳	۱۴	

امر معلوم + نون تأکید ثقیله از (اَفْكَ) باب ضرب

مضارع معلوم منصوب به (كُنْ) از (بَدَأَ) باب منع

شماره صیغه	فعل	شماره صیغه	فعل
۱		۴	
۲		۵	
۳		۶	
۷		۱۰	
۸		۱۱	
۹		۱۲	
۱۳		۱۴	

شماره صیغه	فعل	شماره صیغه	فعل
۱		۴	
۲		۵	
۳		۶	
۷		۱۰	
۸		۱۱	
۹		۱۲	
۱۳		۱۴	

۲ از مصادر زیر فعل ساخته و وزن آن را بنویسید.

ردیف	مصدر	وزن	ساختمان	صیغه	فعل ساخته شده (بیان حالت مختلف در صورت وجود)	وزن
۱	أَخَذَ	نصر	امر معلوم + نون تأکید خفیفه	۱۰		
۲	حَسَّءُ	منع	مضارع مجهول	الغائبات		
۳	أَمَرَ	نصر	امر مجهول	۱۳		
۴	فَتَّءُ	سمع	مضارع معلوم منصوب به «أَنْ»	متکلم مع الغیر		
۵	أَكَلَ	نصر	امر معلوم + نون تأکید ثقیله	۱۲		

		مفرد مذکر غائب	مضارع معلوم منصوب به «لَنْ»	منع	قِرَاءَة	۶
		۹	امر معلوم	سمع	أَمْن	۷
		مثنی مؤنث مخاطب	ماضی معلوم	منع	مِلء	۸
		۸	امر معلوم	منع	سُؤَال	۹
		۱۳	مضارع مجهول + نون تأکید خفیفه	نصر	أَكَل	۱۰

۳ هر یک از افعال زیر را به ترتیب برای هم بحث خود صرف و یا اینکه برای خود صرف و همزمان ضبط کنید، سپس آن را بررسی کنید. بعد از رفع اشکالات احتمالی، علامت انجام شد را در جدول بزنید.^۲

انجام شد	صرف فعل	ردیف
	امر معلوم از (جَار) باب سمع	۱۰
	ماضی مجهول از (سُؤَال) باب منع	۱۱
	مضارع معلوم از (أَبَق) از باب ضرب	۱۲
	ماضی مجهول از (كَلء) باب منع	۱۳
	امر مجهول از (سَام) باب سمع	۱۴
	ماضی معلوم از (دَزء) باب منع	۱۵
	مضارع معلوم از (أُرُوف) باب سمع	۱۶
	ماضی معلوم از (جَار) باب سمع	۱۸

انجام شد	صرف فعل	ردیف
	ماضی معلوم از (أَز) باب نصر	۱
	مضارع مجهول از (سَام) باب سمع	۲
	امر معلوم از (عَبَأ) باب منع	۳
	ماضی مجهول از (أَلت) باب ضرب	۴
	مضارع معلوم از (جَار) باب سمع	۵
	امر مجهول از (بَرء) باب منع	۶
	ماضی معلوم از (أَدْن) باب سمع	۷
	مضارع مجهول از (دَزء) باب منع	۸
	ماضی معلوم از (ظَمَأ) باب سمع	۹

۲. به جهت تسلط و تثبیت بیشتر مطالب خوانده شده، می توان خلأ قیبت به خرج داده و به عنوان مثال افعال را با سرعت بیشتر و یا از صیغه آخر به اول، و یا به صورت پراکنده از یک دیگر بیبرسید و صرف کنید.

۴ در کلمات مشخص شده از آیات شریفه، قواعد تخفیف را در صورت زمینه اجراء قواعد، اجراء کنید.

۱	(۲۲) الحج ۳۹	[أُذِنَ] لِلَّذِينَ يُقْتَلُونَ بِأَنَّهُمْ ظَلَمُوا وَإِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ نَصْرِهِمْ لَقَدِيرٌ	
۲	(۳۱) لقمان ۱۷	يَبْنَئِي أَقِيمِ الصَّلَاةَ [وَأْمُرْ] بِالْمَعْرُوفِ وَأَنَّهُ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأَصْبِرْ عَلَىٰ مَا أَصَابَكَ	
۳	(۴۴) الدخان ۴۷	[الْأُخْدُوهُ] فَأَعْتَلُوهُ إِلَىٰ سَوَاءِ الْجَحِيمِ	
۴	(۵) المائدة ۶۶	وَلَوْ أَنَّهُمْ أَقَامُوا التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْهِمْ مِّن رَّبِّهِمْ [لَأَكَلُوا] مِمَّن قَوْفِهِمْ وَمِن تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ	
۵	(۱۱) هود ۲۹	وَيَقُومِ لَآ [أَسْأَلُكُمْ] عَلَيْهِ مَا لَآ	
۶	(۳) آل عمران ۷۵	وَمِن أَهْلِ الْكِتَابِ مَن إِنْ [تَأْمَنَهُ] يَقْنَطِرُ يُوَدِّعُ إِلَيْكَ	
۷	(۳۴) سبأ ۵۱	وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ فَرَعُوا فَلَا قَوْتَ [وَأُخْدُوا] مِن مَّكَانٍ قَرِيبٍ	
۸	(۴) النساء ۱۱۹	وَلَا ضَلَّلْنَهُمْ وَلَا مَنِينَهُمْ [وَلَا أَمَرْتَهُمْ] فَلْيَبْتَئِكُنَّ آذَانَ الْأَنْعَامِ وَلَا مَرَئَهُمْ فَلْيَغْيِرَنَّ خَلْقَ اللَّهِ	
۹	(۲) البقرة ۲۷۹	فَإِن لَّمْ تَفْعَلُوا [فَادْنُوا] بِحَرْبٍ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ	
۱۰	(۶۷) الملک ۱۶	[ءَامِنْتُمْ] مَّن فِي السَّمَآءِ أَن يَخْسِفَ بِكُمْ الْأَرْضَ فَإِذَا هِيَ تَمُورُ	

۵ از افعال مشخص شده در آیات شریفه، فعل ساخته و آن را معنی کنید.

معنی	فعل	سوال	آیه شریفه	ردیف نشانی آیه
		امر معلوم + نون تأکید تقلیه، ص ۳	قَالُوا تَأَلَّوْا لِلَّهِ تَقَفُّوْا تَذَكَّرُ يُوَسِّفُ حَتَّى تَكُوْنَ حَرَضًا أَوْ تَكُوْنَ مِنَ الْهَالِكِيْنَ	(۱۲) یوسف ۸۵
	يَفْعَلُ	مضارع معلوم مجزوم به «لَمْ»، ص ۱۲	وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيْرًا مِّنَ الْجِيْنِ وَالْإِنْسِ	(۷) الأعراف ۱۷۹
	يَفْعَلُ	امر معلوم، ص ۷	وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا شُعَيْبًا وَالَّذِيْنَ ءَامَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَأَخَذَتِ الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةَ فَأَصْبَحُوا فِي دِيَارِهِمْ جثِيْمِيْنَ	(۱۱) هود ۹۴
		مضارع معلوم + نون تأکید خفیفه، ص ۱۰	فَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِيْنِهِۦ فَيَقُوْلُ هَآؤُمْ أَقْرَءُوا كِتَابِيَهٗ	(۶۹) الحاقة ۱۹
		امر معلوم + نون تأکید تقلیه، ص ۸	فِيْنَ تَوَلَّوْا فحُدُوْهُمْ وَأَقْتُلُوْهُمْ حَيْثُ وَجَدْتُمُوْهُمْ وَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ وُلِيَّآ وَلَا نَصِيْرًا	(۴) النساء ۸۹
		ماضی مجهول، ص ۱۲		
		مضارع مجهول، ص ۵		
		امر مجهول منصوب به «أَنْ»، ص ۱۱		
		ماضی معلوم، ص ۹		
		مضارع مجهول، ص ۱۳		
		امر معلوم، ص ۱۴		

۶ با توجه به مثال حل شده، جملات مشخص شده در آیات شریفه را مجهول کنید.

(۷) الأعراف ۲۹	بُدِّئْتُمْ كَمَا [بَدَأَكُمْ] تَعُودُونَ
۱ (۷۵) القيامة ۱۸	فَإِذَا [قَرَأْتَهُ] فَاتَّبِعْ قُرْآنَهُ
۲ (۷) الأعراف ۱۶۳	[وَسَأَلَهُمْ] عَنِ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ حَاضِرَةً الْبَحْرِ إِذْ يَعْدُونَ فِي السَّبْتِ
۳ (۲) آل عمران ۸۰	[أَيَأْمُرُكُمْ] بِالْكَفْرِ بَعْدَ إِذْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ
۴ (۲۰) طه ۲۱	قَالَ [خُذْهَا] وَلَا تَخَفْ
۵ (۱۸) الكهف ۷۰	قَالَ فَإِنِ اتَّبَعْتَنِي [فَلَا تَسْأَلْنِي] عَن شَيْءٍ حَتَّىٰ أُحَدِّثَ لَكَ مِنْهُ ذِكْرًا

۷ أفعال مشخص شده (آبی رنگ) در آیات شریفه را تجزیه کنید و در برخی از آیات که فعلی مشخص نشده، فعل مهموز را پیدا کرده (بدون توجه به کلمات خاکستری) و آن تجزیه کنید.

(۲۰) طه ۱۱۹	وَأَنْتَ لَا تَظْمَأُ فِيهَا وَلَا تَصْحَى	حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
(۶۷) الملك ۱۶	عَامِنْتُمْ مِّنَ فِي السَّمَاءِ أَنْ يَخْسِفَ بِكُمْ الْأَرْضَ فَإِذَا هِيَ تَمُورُ	حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
(۴) النساء ۲۰	أَتَاخُذُونَهُ بُهْتَانًا وَإِنَّمَا مُبِينًا	حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
(۹) التوبة ۴۹	وَمِنْهُمْ مَّنْ يَقُولُ أُنذِرْنِي وَلَا تَفْتِنِّي أَلَا فِي الْفِتْنَةِ سَقَطُوا وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ	حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل

الشعراء (٢٦) ١٩٩	فَقَرَّاهُ عَلَيْهِمْ مَا كَانُوا بِهِ مُؤْمِنِينَ	٥
حروف اصلي:	ماضى / مضارع / امر	معلوم / مجهول
معتل	شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي
مجرد / مزيد	سالم / مضاعف / مهموز	معتل
٢٠) طه ١٣٢	وَأْمُرْ أَهْلَكَ بِالصَّلَاةِ وَاصْطَبِرْ عَلَيْهَا لَا نَسْأَلُكَ رِزْقًا نَحْنُ نَرْزُقُكَ وَالْعَاقِبَةُ لِلتَّقْوَى	٦
حروف اصلي:	ماضى / مضارع / امر	معلوم / مجهول
معتل	شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي
مجرد / مزيد	سالم / مضاعف / مهموز	معتل
الأعراف (٧) ٩٧	أَفَأَمِنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ أَن يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا بَيِّنًا وَهُمْ نَائِمُونَ	٧
حروف اصلي:	ماضى / مضارع / امر	معلوم / مجهول
معتل	شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي
مجرد / مزيد	سالم / مضاعف / مهموز	معتل
الحديد (٥٧) ٢٢	مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي أَنْفُسِكُمْ إِلَّا فِي كِتَابٍ مِّن قَبْلٍ أَن نَّبْرِأَهَا	٨
حروف اصلي:	ماضى / مضارع / امر	معلوم / مجهول
معتل	شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي
مجرد / مزيد	سالم / مضاعف / مهموز	معتل
الصفات (٣٧) ١٤٠	إِذْ أَتَىٰ إِلَى الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ	٩
حروف اصلي:	ماضى / مضارع / امر	معلوم / مجهول
معتل	شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي
مجرد / مزيد	سالم / مضاعف / مهموز	معتل
التكاثر (١٠٢) ٨	ثُمَّ لَتَسْتَأْذِنَ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ	١٥
حروف اصلي:	ماضى / مضارع / امر	معلوم / مجهول
معتل	شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي
مجرد / مزيد	سالم / مضاعف / مهموز	معتل
آل عمران (٣) ١٦٨	الَّذِينَ قَالُوا لِإِخْوَانِهِمْ وَقَعُدُوا لَوْ آطَاعُونَا مَا قُتِلُوا قُلْ فَادْرَءُوا عَنِ أَنْفُسِكُمُ الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ	١١
حروف اصلي:	ماضى / مضارع / امر	معلوم / مجهول
معتل	شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي
مجرد / مزيد	سالم / مضاعف / مهموز	معتل
(٢٧) النمل ٣٣	قَالُوا نَحْنُ أَوْلُو قُوَّةٍ وَأُولُو بَأْسٍ شَدِيدٍ وَالْأَمْرُ إِلَيْنَا فَانظُرِي مَاذَا تَأْمُرِينَ	١٢
حروف اصلي:	ماضى / مضارع / امر	معلوم / مجهول
معتل	شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي
مجرد / مزيد	سالم / مضاعف / مهموز	معتل
المؤمنون (٢٣) ١٠٨	قَالَ أَحْسَبُوا فِيهَا وَلَا تُكَلِّمُونَ	١٣
حروف اصلي:	ماضى / مضارع / امر	معلوم / مجهول
معتل	شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي
مجرد / مزيد	سالم / مضاعف / مهموز	معتل
مريم (١٩) ٨٣	أَلَمْ تَرَ أَنَّا أَرْسَلْنَا الشَّيَاطِينَ عَلَى الْكَافِرِينَ تَؤُزُّهُمْ أَزًّا	١٤
حروف اصلي:	ماضى / مضارع / امر	معلوم / مجهول
معتل	شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي
مجرد / مزيد	سالم / مضاعف / مهموز	معتل

الأحزاب (۳۳) ۵۳	وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَاعًا فَسْأَلُوهُنَّ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ ذَلِكُمْ أَطْهَرُ لِقُلُوبِكُمْ وَقُلُوبِهِنَّ	۱۵
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل
النساء (۴) ۱۰۲	وَإِذَا كُنْتَ فِيهِمْ فَأَقَمْتَ لَهُمُ الصَّلَاةَ فَلَتَقُمْ طَائِفَةٌ مِنْهُمْ مَعَكَ وَلِيَأْخُذُوا أَسْلِحَتَهُمْ	۱۶
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل
البینة (۹۸) ۵	وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ وَذَلِكَ دِينُ الْقِيَمَةِ	۱۷
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل
(۲۳) المؤمنون ۱۱۳	قَالُوا لَبِئْسَ يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ فَسَأَلَ الْعَادِينَ	۱۸
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل
التوبة (۹) ۱۳	أَلَا تَقْتُلُونَ قَوْمًا نَكَثُوا أَيْمَانَهُمْ وَهَمُّوا بِإِخْرَاجِ الرَّسُولِ وَهُمْ بَدَءُكُمْ وَأُولَٰئِذَا أَتَىٰ	۱۹
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل
الأنبیاء (۲۱) ۶۳	قَالَ بَلْ فَعَلَهُ كَبِيرُهُمْ هَذَا فَسْأَلُوهُمْ إِنْ كَانُوا يَنْطِقُونَ	۲۰
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل
الذاریات (۵۱) ۹	يُؤْفِكُ عَنْهُ مِنَ الْوَيْدِ	۲۱
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل
یوسف (۱۲) ۴۸	ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ سَبْعُ شِدَادٍ يَأْكُلْنَ مَا قَدَّمْتُمْ لَهُنَّ إِلَّا قَلِيلًا مِمَّا تَحْصِنُونَ	۲۲
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل
الأعراف (۷) ۱۹۹	خُذِ الْعَفْوَ وَأْمُرْ بِالْعُرْفِ وَأَعْرِضْ عَنِ الْجَاهِلِينَ	۲۳
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل
الفرقان (۲۵) ۷۷	قُلْ مَا يَعْجُبُ بِكُمْ رَبِّي لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ فَقَدْ كَذَّبْتُمْ فَسَوْفَ يَكُونُ لِزَامًا	۲۴
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل

٢٥	فَإِذَا أَسْتَدْتُوكَ لِبَعْضِ شَأْنِهِمْ فَأَذَنْ لِمَنْ شِئْتَ مِنْهُمْ وَأَسْتَعْفِرْ لَهُمْ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ	(٢٤) النور ٦٢	حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
٢٦	لَوْ أَطَّلَعْتَ عَلَيْهِمْ لَوَلَّيْتَ مِنْهُمْ فِرَارًا وَلَمَلِئْتَ مِنْهُمْ رُعْبًا	(١٨) الكهف ١٨	حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
٢٧	وَالَّذِينَ آمَنُوا وَاتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُمْ بِإِيمَانٍ أَلْحَقْنَا بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَمَا أَلَتْنَاهُمْ مِنْ عَمَلِهِمْ مِنْ شَيْءٍ	(٥٢) الطور ٢١	حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
٢٨	حَتَّىٰ إِذَا أَخَذْنَا مُتْرَفِيهِم بِالْعَذَابِ إِذَا هُمْ يَجْعَرُونَ	(٢٣) المؤمن ٦٤	حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
٢٩	وَكَيْفَ تَأْخُذُونَهُ وَقَدْ أَفْضَىٰ بَعْضُكُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ وَأَخَذْنَ مِنْكُمْ مِيثَاقًا غَلِيظًا	(٤) النساء ٢١	حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
٣٠	كُلُوا وَاشْرَبُوا مِنْ رِزْقِ اللَّهِ وَلَا تَعْتُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ	(٢) البقرة ٦٠	حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
٣١	سَلِّمُوا إِلَيْهِمْ بِالَّذِي رَعَيْتُمْ	(٦٨) القلم ٤٠	حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
٣٢	قَالَ هَلْ ءَامَنُكُمْ عَلَيْهِ إِلَّا كَمَا أَمَنْتُكُمْ عَلَىٰ أَخِيهِ مِنْ قَبْلُ فَاللَّهُ خَيْرٌ حَفِظًا وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ	(١٢) يوسف ٦٤	حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
٣٣	فَأَكَلَا مِنْهَا قَبَّذَتْ لَهُمَا سَوْءَاتُهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ وَعَصَىٰ آدَمُ رَبَّهُ فَغَوَىٰ	(٢٠) طه ١٢١	حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
٣٤	إِنْ يَسْأَلْكُمُوهَا فَيُحْفِكُمْ تَبَخَّلُوا وَبِئْسَ مَا كُنْتُمْ تَصْنَعُونَ	(٤٧) محمد ٣٧	حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل

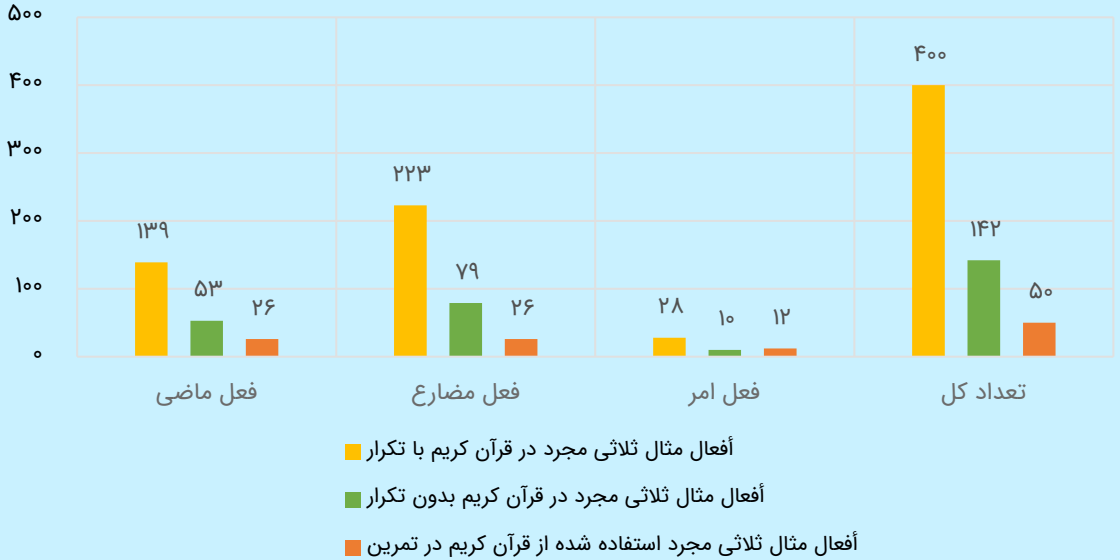
المؤمنون (۲۳) ۶۵	لَا تَجْرُوا اللَّيْلَ الْيَوْمَ إِنَّمَا لَكُمْ مِنَ الْيَوْمِ مَا تَكُونُونَ	۳۵
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول
شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید
سالم / مضاعف / مهموز / معتل		
مربی (۱۹) ۲۶	فَكُلِي وَأَشْرَبِي وَغَرِي عَيْنًا فَمَا تَرِينَ مِنْ الْبَشَرِ أَحَدًا فَقُولِي إِنِّي نَذَرْتُ لِلرَّحْمَنِ صَوْمًا فَلَنْ أُكَلِّمَ الْيَوْمَ إِنْسِيًّا	۳۶
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول
شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید
سالم / مضاعف / مهموز / معتل		
الأعراف (۷) ۲۸	وَإِذَا فَعَلُوا فَحِشَةً قَالُوا وَجَدْنَا عَلَيْهَا آبَاءَنَا وَاللَّهُ أَمَرَنَا بِهَا قُلْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ أَتَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ	۳۷
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول
شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید
سالم / مضاعف / مهموز / معتل		
الأنبياء (۲۱) ۴۲	قُلْ مَنْ يَكْفُرْكُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ مِنَ الرَّحْمَنِ بَلْ هُمْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِمْ مُعْرِضُونَ	۳۸
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول
شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید
سالم / مضاعف / مهموز / معتل		
الأعراف (۷) ۱۹	وَيَعَادِمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ فَكُلَا مِنْ حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ	۳۹
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول
شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید
سالم / مضاعف / مهموز / معتل		
الأحزاب (۳۳) ۸	لَيْسَ لَكَ مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ سَأَلْتَهُنَّ خَبْرَ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَكَيْفَ كَانَتْ أُمَّةٌ لَكَ لَكْفُورِينَ عَدَا بَأَبَا أَيْمَانَ	۴۰
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول
شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید
سالم / مضاعف / مهموز / معتل		
النجم (۵۳) ۵۷	أَرَفَتِ الْأَنْزِقَةَ	۴۱
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول
شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید
سالم / مضاعف / مهموز / معتل		
یوسف (۱۲) ۳۲	وَلَيْنَ لَمْ يَفْعَلْ مَا أَمَرَهُ لَيَسْجَنَنَّ وَيَكُونَا مِنَ الصَّغِيرِينَ	۴۲
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول
شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید
سالم / مضاعف / مهموز / معتل		
ص (۳۸) ۸۵	لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكَ وَمِمَّن تَبِعَكَ مِنْهُمْ أَجْمَعِينَ	۴۳
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول
شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید
سالم / مضاعف / مهموز / معتل		
یوسف (۱۲) ۱۱	قَالُوا يَا أَبَانَا مَا لَكَ لَا تَأْمَنَّا عَلَى يُوسُفَ وَإِنَّا لَهُ لَنَنْصِحُونَ	۴۴
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول
شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید
سالم / مضاعف / مهموز / معتل		

تمارين مثال

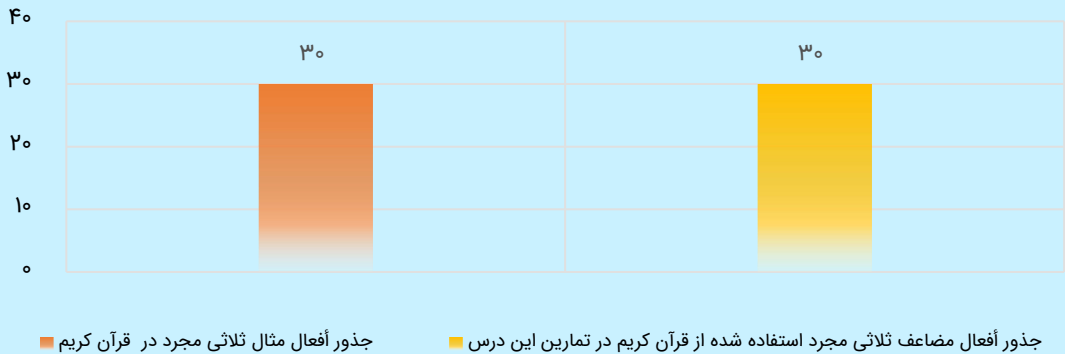

نمودار میزان فراوانی افعال مثال ثلاثی مجرد در قرآن کریم

نمودار میزان فراوانی جذور مثال ثلاثی مجرد در قرآن کریم

۱ از مصادر داده شده أفعال را صرف کنید.

امر معلوم از (وُطَّء) سمع

شماره صیغه	فعل	شماره صیغه	فعل
۴		۱	
۵		۲	
۶		۳	
۱۰		۷	
۱۱		۸	
۱۲		۹	
۱۴		۱۳	

مضارع معلوم از (وُجُوب) باب ضرب

شماره صیغه	فعل	شماره صیغه	فعل
۴		۱	
۵		۲	
۶		۳	
۱۰		۷	
۱۱		۸	
۱۲		۹	
۱۴		۱۳	

امر مجهول از (وُزَّر) باب ضرب

شماره صیغه	فعل	شماره صیغه	فعل
۴		۱	
۵		۲	
۶		۳	
۱۰		۷	
۱۱		۸	
۱۲		۹	
۱۴		۱۳	

مضارع معلوم از (سِعَة) سمع

شماره صیغه	فعل	شماره صیغه	فعل
۴		۱	
۵		۲	
۶		۳	
۱۰		۷	
۱۱		۸	
۱۲		۹	
۱۴		۱۳	

مضارع مجهول مجزوم به (لَمْ) از (وَرَاثَة) باب حسب

شماره صیغه	فعل	شماره صیغه	فعل
۴		۱	
۵		۲	

امر معلوم + نون تأکید ثقیله از (وُقُوب) باب ضرب

شماره صیغه	فعل	شماره صیغه	فعل
۴		۱	
۵		۲	

۳	۶		۳	۶		۳
۷	۱۰		۷	۱۰		۷
۸	۱۱		۸	۱۱		۸
۹	۱۲		۹	۱۲		۹
۱۳	۱۴		۱۳	۱۴		۱۳

۲ از مصادر زیر فعل ساخته و وزن آن را بنویسید.

ردیف	مصدر	باب	ساختمان	صیغه	فعل قبل از اعلال	فعل بعد از اعلال	وزن
۱	يَأْسُ (منه)	سمع	مضارع مجهول	۸			
۲	وَجَّلَ	سمع	امر مجهول + نون تأکید ثقیله	جمع مؤنث غائب			
۳	وَدَّ	سمع	مضارع معلوم + نون تأکید ثقیله	۱۲			
۴	يَأْسُ	سمع	امر معلوم	۵			
۵	هَبَّتْ	منع	مضارع مجهول منصوب به (لَنْ)	مثنی مؤنث مخاطب			
۶	وَدَّعَ	منع	امر مجهول	۳			
۷	يَأْسُ	سمع	مضارع معلوم + نون تأکید خفیفه	المخاطبة			
۸	وَدَّ	سمع	امر معلوم	مفرد مذکر مخاطب			
۹	يَأْسُ	سمع	ماضی مجهول	۱۳			
۱۰	وَكَّرَ	ضرب	امر معلوم + نون تأکید خفیفه	۹			

۳ هر یک از افعال زیر را به ترتیب برای هم بحث خود صرف و یا اینکه برای خود صرف و همزمان ضبط کنید، سپس آن را بررسی کنید. بعد از رفع اشکالات احتمالی، علامت انجام شد را در جدول بزنید. ۲

ردیف	صرف فعل	انجام شد	ردیف	صرف فعل	انجام شد
۱	مضارع معلوم از (وُزِدَ) باب ضرب		۵	مضارع مجهول از (صِفَّة) باب ضرب	
۲	مضارع معلوم از (وُقِعَ) باب منع		۶	مضارع مجهول از (وُطِّئَ) باب سمع	
۳	امر مجهول از (وَدِّ) باب سمع		۷	امر معلوم از (وُسِّطَ) باب ضرب	
۴	امر مجهول از (وُسِّقَ) باب ضرب		۸	امر معلوم از (سَبَعَة) باب سمع	

۴ به سوالات چهار گزینه‌ای زیر پاسخ دهید

۱	صیغه ۷ امر معلوم مؤکد از فعل «وَلَجَّ يُولِجُ» کدام است؟
۱. يَلِجَنَّ	۲. لِجَنَّ
۳. ايلِجَنَّ	۴. وَجَنَّ

۲	در ماضی افعال مثال قاعده اعلال مضارع مجهول از این افعال.
۱. نمی شود - همانند	۲. نمی شود - بر خلاف
۳. می شود - همانند	۴. می شود - بر خلاف

۳	در آیه شریفه (... سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّابِرِينَ) (صافات، ۱۰۲) وزن فعل «سَتَجِدُنِي» کدام گزینه است؟
۱. ستعلنی	۲. ستفعلنی
۳. ستفعلنی	۴. ستوعلنی

۴	در آیه شریفه (وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى... (فاطر، ۱۸) کدام گزینه نسبت به کلمه «تَزِرُ» صحیح است؟
۱. وزن آن «تَعَلُّ» است	۲. استتار ضمیر در آن وجوبی است
۳. اصل آن «تَزَوُّرُ» بوده است	۴. در این فعل هیچ قاعده اعلالی رخ نداده است

۵	ریشه فعل «لَاتِهِنِي» می باشد و مؤکد آن می شود.
۱. ه ن و / لاتِهِنَنَّ	۲. ه ن / لاتُوهِنَنَّ
۳. ه ن / لاتِهِنَنَّ	۴. ه ن ي / لاتِهِنَنَّ

۳. به جهت تسلط و تثبیت بیشتر مطالب خوانده شده، می توان خلأ قیت به خرج داده و به عنوان مثال افعال را با سرعت بیشتر و یا از صیغه آخر به اول، و یا به صورت پراکنده از یک دیگر بپرسید و صرف کنید.

۵ تجزیه افعال مشخص شده را بررسی و در صورت اشتباه بودن آن را اصلاح کنید

۱ (۶) الأنعام ۲۷	وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ وَقَفُوا عَلَى النَّارِ فَقَالُوا يَا لَيْتَنَا نُرَدُّ وَلَا نُكَذَّبَ بِعَاقِبَتِ رَبِّنَا وَنَكُونُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ	امر معلوم ص ۹ ثلاثی مجرد مثال
۲ (۳۳) الأحزاب ۲۷	وَأَوْرَثَكُمْ أَرْضَهُمْ وَوَدْيَرَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ وَأَرْضًا لَّمْ تَطَّوَّهَا	مضارع معلوم ص ۳ ثلاثی مجرد مهموز
۳ (۲۱) الأنبياء ۱۱۲	وَرَبُّنَا الرَّحْمَنُ الْمُسْتَعَانُ عَلَىٰ مَا تَصِفُونَ	مضارع مجهول ص ۹ ثلاثی مجرد ناقص
۴ (۴) النساء ۸۹	وَدُّوا لَوْ نَكْفُرُونَ كَمَا كَفَرُوا فَتَكُونُونَ سَوَاءً ^ط	امر معلوم ص ۹ ثلاثی مجرد مثال
۵ (۱۹) مريم ۳۳	وَالسَّلَامُ عَلَيَّ يَوْمَ وُلِدْتُ وَيَوْمَ أَمُوتُ وَيَوْمَ أُبْعَثُ حَيًّا	ماضی مجهول ص ۱۴ ثلاثی مزید مثال
۶ (۲۹) الغنکبوت ۲۳	وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِعَاقِبَتِ اللَّهِ وَلِقَائِهِ أُولَٰئِكَ يَئِسُوا مِن رَّحْمَتِي	مضارع معلوم ص ۳ ثلاثی مجرد مثال
۷ (۸۳) المطففين ۳	وَإِذَا كَالُوهُمْ أَوْ وَّزَنُوهُمْ يُخْسِرُونَ	امر معلوم ص ۹ ثلاثی مجرد مثال
۸ (۷) الأعراف ۴۴	وَنَادَىٰ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابَ النَّارِ أَنْ قَدْ وَجَدْنَا مَا وَعَدَنَا رَبُّنَا حَقًّا فَهَلْ وَجَدْتُمْ مَا وَعَدَ رَبُّكُمْ حَقًّا قَالُوا نَعَمْ	ماضی معلوم ص ۱۴ ثلاثی مجرد مثال

۶ از افعال مشخص شده در آیات شریفه، فعل ساخته و آن را معنی کنید.

معنی	فعل	سوال	آیه شریفه	ردیف نشانی آیه
		مضارع مجهول منهی + نون تاکید، ص ۲	فَشُدُّوا الرِّبَا فَمَا مَثَا بَعْدَ وَإِنَّمَا فِدَاءٌ حَتَّى تَضَعَ الحَرْبُ أوزَارَهَا	(۴۷) محمد ۴
		امر معلوم، ص ۱۲		
		مضارع معلوم + نون تأکید تثقیله، ص ۳	وَيَقُومُ هَدِيهً نَاقَهُ اللهُ لَكُمْ آيَةً فَذَرُوهَا تَأْكُلُ فِي أَرْضِ اللهِ	(۱۱) هود: ۶۴
		امر معلوم، ص ۱۳		
		امر مجهول، ص ۱۴	أُولَئِكَ الَّذِينَ يَعْلَمُ اللهُ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَعِظْهُمْ	(۴) النساء ۶۳
		امر معلوم + نون تأکید، ص ۶		
		امر مجهول + نون تأکید خفیفه، ص ۱۰	وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِن رُّدِدْتُ إِلَى رَبِّي لَأَجِدَنَّ خَيْرًا مِنْهَا مُنْقَلَبًا	(۱۸) الكهف ۳۶
		مضارع معلوم منصوب به (أن)، ص ۴		

۷ افعال مشخص شده (آبی رنگ) در آیات شریفه را تجزیه فرمایید و در برخی از آیات که فعلی مشخص نشده، فعل مثال را پیدا کرده (بدون توجه به کلمات خاکستری) و آن تجزیه کنید.

(۲۶) الشعراء ۱۳۶	قَالُوا سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَوَعَضْتَ أَمْ لَمْ تَكُنْ مِنَ الْوَاعِظِينَ	۱	حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل
(۳۳) الأحراب ۴۸	وَلَا تُطِيعِ الكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ وَدَعْ أذُنَهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللهِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا	۲	حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل
(۳۶) يس ۶۳	هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ	۳	حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل
(۶) الأنعام ۱۲۰	وَذَرُوا ظَهْرَ الإِثْمِ وَبَاطِنَهُ إِنَّ الَّذِينَ يَكْسِبُونَ الإِثْمَ سَيُجْزَوْنَ بِمَا كَانُوا يَقْتَرِفُونَ	۴	حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل

۱۳) الرعد ۳۱	أَفَلَمْ يَأْتِيسِ الَّذِينَ ءَامَنُوا أَن لَوْ يَشَاءُ اللَّهُ لَهَدَى النَّاسَ جَمِيعًا	۵
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول
شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید
سالم / مضاعف / مهموز / معتل		
۳۸) ص ۳۵	قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَهَبْ لِي مُلْكًا لَا يَنْبَغِي لِأَحَدٍ مِّنْ بَعْدِي إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ	۶
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول
شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید
سالم / مضاعف / مهموز / معتل		
۴) النساء ۱۱۰	وَمَنْ يَعْمَلْ سُوءًا أَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهُ ثُمَّ يَسْتَغْفِرِ اللَّهَ يَجِدِ اللَّهَ غَفُورًا رَّحِيمًا	۷
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول
شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید
سالم / مضاعف / مهموز / معتل		
۶۵) الطلاق ۴	وَالَّتِي يَسِسْنَ مِنَ الْمَحِيضِ مِنْ نِسَائِكُمْ إِن أَرْتَبْتُمْ فَعِدَّتُهُنَّ ثَلَاثَةُ أَشْهُرٍ وَالَّتِي لَمْ يَحْضُنَّ	۸
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول
شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید
سالم / مضاعف / مهموز / معتل		
۱۷) الإسراء ۳۵	وَأَوْفُوا الْكَيْلَ إِذَا كُنْتُمْ وَرُنُوبًا بِالْقَيْسِطِ الْمُسْتَقِيمِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا	۹
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول
شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید
سالم / مضاعف / مهموز / معتل		
۷۲) الجن ۲۲	قُلْ إِنِّي لَنْ يُجِيرَنِي مِنَ اللَّهِ أَحَدٌ وَلَنْ أَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا	۱۵
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول
شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید
سالم / مضاعف / مهموز / معتل		
۶) الأنعام ۷۰	وَدَرِ الَّذِينَ أَخَذُوا دِينَهُمْ لَعِبًا وَلَهْوًا وَعَرَّتْهُمْ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا	۱۱
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول
شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید
سالم / مضاعف / مهموز / معتل		
۷) الأعراف ۴۰	إِنَّ الَّذِينَ كَذَبُوا بِبَيِّنَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا لَا تُفْتَحُ لَهُمُ أَبْوَابُ السَّمَاءِ وَلَا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتَّى يَلِجَ الْجَمَلُ فِي سَمِّ الْخِيَاطِ وَكَذَلِكَ نُجْزِي الْمُجْرِمِينَ	۱۲
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول
شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید
سالم / مضاعف / مهموز / معتل		
۱۱۲) الإخلاص ۳	لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ	۱۳
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول
شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید
سالم / مضاعف / مهموز / معتل		

١٤	يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا فَيَقُولُوا الَّذِينَ يَلُونَكُمْ مِنَ الْكُفَّارِ وَلَيَجِدُوا فِيكُمْ غِلْظَةً وَعَلِمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ	(٩) التوبة ١٣٣	حروف أصلي:	ماضي / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي	مجرد / مزيد	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
١٥	وَنَزَّلْنَاهُ مَا يَقُولُ وَيَأْتِينَا فَرْدًا	(١٩) مريم ٨٠	حروف أصلي:	ماضي / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي	مجرد / مزيد	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
١٦	لَقَدْ وُعِدْنَا نَحْنُ وَعَابَاؤُنَا هَذَا مِنْ قَبْلُ إِنْ هَذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ	(٢٣) المؤمنون ٨٣	حروف أصلي:	ماضي / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي	مجرد / مزيد	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
١٧	*وَلَوْ يُعِجِلُ اللَّهُ لِلنَّاسِ الشَّرَّ اسْتِعْجَالَهُمْ بِالْخَيْرِ لَقُضِيَ إِلَيْهِمْ أَجْلُهُمْ فَنَدَّرُ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا فِي طُعَيْنِهِمْ يَعْصَمُونَ	(١٠) يونس ١١	حروف أصلي:	ماضي / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي	مجرد / مزيد	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
١٨	وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزِنُوا وَأَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ	(٢) آل عمران ١٣٩	حروف أصلي:	ماضي / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي	مجرد / مزيد	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
١٩	سَنَسِيئُهُمْ عَلَى الْخُرْطُومِ	(٦٨) القلم ١٦	حروف أصلي:	ماضي / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي	مجرد / مزيد	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
٢٥	فَلَا تَهِنُوا وَتَدْعُوا إِلَى السَّلَامِ وَأَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ وَاللَّهُ مَعَكُمْ وَنَ يَتْرُكُكُمْ أَعْمَلَكُمْ	(٤٧) محمد ٣٥	حروف أصلي:	ماضي / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي	مجرد / مزيد	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
٢١	وَلَتَجِدَنَّهُمْ أَحْرَصَ النَّاسِ عَلَى حَيَاتِهِ وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا	(٢) البقرة ٩٦	حروف أصلي:	ماضي / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي	مجرد / مزيد	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
٢٢	وَالَّذِي قَالَ لِوَلَدَيْهِ أَفِ لَكُمَا أَتَعِدَانِي أَنْ أُخْرَجَ وَقَدْ خَلَّتِ الْقُرُونُ مِنْ قَبْلِي وَهُمَا يَسْتَعْجِلَانِ اللَّهَ	(٤٦) الأحقاف ١٧	حروف أصلي:	ماضي / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي	مجرد / مزيد	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
٢٣	وَلَقَدْ عَهِدْنَا إِلَى آدَمَ مِنْ قَبْلِ فَتَسَى وَلَمْ نَجِدْ لَهُ عَزْمًا	(٢٠) طه ١١٥	حروف أصلي:	ماضي / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي	مجرد / مزيد	سالم / مضاعف / مهموز / معتل

المزمل (۷۳) ۱۱	وَدَّرَنِي وَالْمَكْدِينِ أُولِي التَّعَمَّةِ وَمَهْلَهُمْ قَلِيلًا	۲۴
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل
مريم (۱۹) ۱۹	قَالَ إِنَّمَا أَنَا رَسُولُ رَبِّكِ لِأَهَبَ لَكِ غُلَامًا زَكِيًّا	۲۵
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل
هود (۱۱) ۴۶	قَالَ يَبُوحُ إِنَّهُ لَيْسَ مِنْ أَهْلِكَ إِنَّهُ عَمَلٌ غَيْرُ صَالِحٍ فَلَا تَسْعَلِنِ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنِّي أَعِظُكَ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ	۲۶
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل
الحجر (۱۵) ۲۹	فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي فَقَعُوا لَهُ سَاجِدِينَ	۲۷
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل
النساء (۴) ۶۳	أُولَئِكَ الَّذِينَ يَعْلَمُ اللَّهُ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَعِظْهُمْ وَقُلْ لَهُمْ فِي أَنفُسِهِمْ قَوْلًا بَلِيغًا	۲۸
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل
الأنبياء (۲۱) ۸۹	وَقَالُوا لَا تَذَرُنَّ آلِهَتَكُمْ وَلَا تَذَرُنَّ وَدًّا وَلَا سُوَاعًا وَلَا يَغُوثَ وَيَعُوقَ وَنَسْرًا	۲۹
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل
(۶۰) المتحنة ۲	إِنْ يَتَفَقَّهُوْكُمْ يَكُونُوا لَكُمْ أَعْدَاءً وَيَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ وَأَلْسِنَتَهُم بِالسُّوءِ وَوَدُّوا لَوْ تَكْفُرُونَ	۳۰
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل
النساء (۴) ۳۴	وَالَّتِي تَخَافُونَ نُشُورَهُنَّ فَعِظُوهُنَّ وَأَهْجُرُوهُنَّ فِي الْمَضَاجِعِ وَأَضْرِبُوهُنَّ فَإِنْ أَطَعْتُمُ فَلَا تَبْغُوا عَلَيْهِنَّ سَبِيلًا	۳۱
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل
الطلاق (۶۵) ۴	وَأُولَاتِ الْأَحْمَالِ أَجَلُهُنَّ أَنْ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مِنْ أَمْرِهِ يُسْرًا	۳۲
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل

۳۳	وَأَسْتَفْزِرُّ مَنِ اسْتَطَعْتَ مِنْهُمْ بِصَوْتِكَ وَأَجْلِبْ عَلَيْهِمْ بِخَيْلِكَ وَرَجِلِكَ وَشَارِكْهُمْ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ وَعَدَّهُمْ	(۱۷) الإسراء ۶۴
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل
۳۴	وَقَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ أَتَدْرُ مُوسَى وَقَوْمَهُ لِيُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ وَيَدْرِكَ وَعَالِهَتِكَ	(۷) الأعراف ۱۲۷
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل
۳۵	رَبَّنَا وَعَاتِنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلَى رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ	(۳) آل عمران ۱۹۴
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل
۳۶	قَالَتْ يَا وَيْلَتَى أَأَلِدُ وَأَنَا عَجُوزٌ وَهَذَا بَعْلِي شَيْخًا إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ عَجِيبٌ	(۱۱) هود ۷۲
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل
۳۷	وَقَفُوهُمْ إِنَّهُمْ مَسْئُولُونَ	(۳۷) الصافات ۲۴
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل
۳۸	فَلَمَّا أَعْتَرَهُمْ وَمَا يَعْْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ كُلًّا جَعَلْنَا نَبِيًّا	(۱۹) مريم ۴۹
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل
۳۹	قَالَ سَتَجِدُنِي إِِنْ شَاءَ اللَّهُ صَابِرًا وَلَا أَعْصِي لَكَ أَمْرًا	(۱۸) الكهف ۶۹
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل

جهت اجراء از مایبثی

جهت اجراء از مایبثی

تمارين أجوف

۱ از مصادر داده شده أفعال را صرف کنید.

مضارع مجهول از (عَيْظ) باب ضرب

شماره صیغه	فعل	شماره صیغه	فعل
۴		۱	
۵		۲	
۶		۳	
۱۰		۷	
۱۱		۸	
۱۲		۹	
۱۴		۱۳	

ماضی معلوم از (زَيْل) باب سَمِع

شماره صیغه	فعل	شماره صیغه	فعل
۴		۱	
۵		۲	
۶		۳	
۱۰		۷	
۱۱		۸	
۱۲		۹	
۱۴		۱۳	

ماضی مجهول از (ذَوْد) باب نصر

شماره صیغه	فعل	شماره صیغه	فعل
۴		۱	
۵		۲	
۶		۳	
۱۰		۷	
۱۱		۸	
۱۲		۹	
۱۴		۱۳	

امر معلوم از (مَيْد) باب ضرب

شماره صیغه	فعل	شماره صیغه	فعل
۴		۱	
۵		۲	
۶		۳	
۱۰		۷	
۱۱		۸	
۱۲		۹	
۱۴		۱۳	

امر مجهول از (سَوْم) باب نصر

شماره صیغه	فعل	شماره صیغه	فعل
۴		۱	
۵		۲	
۶		۳	

مضارع معلوم از (طَوَاف) باب نصر

شماره صیغه	فعل	شماره صیغه	فعل
۴		۱	
۵		۲	
۶		۳	

۷		۱۰
۸		۱۱
۹		۱۲
۱۳		۱۴

۷		۱۰
۸		۱۱
۹		۱۲
۱۳		۱۴

امر معلوم + نون تأکید ثقیله از (بُور) باب نصر

مضارع معلوم مجزوم به «لَمْ» + نون تأکید خفیفه از (ئیل) باب سمع

شماره صیغه	فعل	شماره صیغه	فعل
۱		۴	
۲		۵	
۳		۶	
۷		۱۰	
۸		۱۱	
۹		۱۲	
۱۳		۱۴	

شماره صیغه	فعل	شماره صیغه	فعل
۱		۴	
۲		۵	
۳		۶	
۷		۱۰	
۸		۱۱	
۹		۱۲	
۱۳		۱۴	

۲ هر یک از افعال زیر را به ترتیب برای هم بحث خود صرف و یا اینکه برای خود صرف و همزمان ضبط کنید، سپس آن را بررسی کنید. بعد از رفع اشکالات احتمالی، علامت انجام شد را در جدول بزنید.^۴

ردیف	صرف فعل	انجام شد
۷	ماضی معلوم از (خَوْف) باب سمع	
۸	مضارع مجهول از (عَوْل) باب نصر	
۹	امر معلوم از (ئیل) باب سمع	
۱۰	ماضی معلوم از (حِیق) باب ضرب	
۱۱	امر معلوم از (فَوْر) باب نصر	
۱۲	مضارع معلوم از (صِبِق) باب ضرب	

ردیف	صرف فعل	انجام شد
۱	ماضی معلوم از (رَوْغ) باب نصر	
۲	مضارع مجهول از (زَيْل) باب سمع	
۳	امر معلوم از (خَوْف) باب سمع	
۴	ماضی مجهول از (مَبْر) باب ضرب	
۵	مضارع معلوم از (كُوْد) باب سمع	
۶	امر مجهول از (مَبْر) باب ضرب	

۴. به جهت تسلط و تثبیت بیشتر مطالب خوانده شده، می‌توان خلاقیت به خرج داده و به عنوان مثال افعال را با سرعت بیشتر یا از صیغه آخر به اول، یا یکی از اول و یکی از آخر، و یا به صورت پراکنده از یک دیگر بپرسید و صرف کنید.

۳ از مصادر زیر فعل ساخته و وزن بعد از تغییرات لفظی آن را بنویسید. (نوشتن تمام حالات)

ردیف	مصدر	وزن	ساختمان	صیغه	قبل از تغییرات لفظی	بعد از تغییرات لفظی	وزن
۱	طُول	نصر	ماضی معلوم	الغائبة			
۲	مَيِّز	ضرب	مضارع مجهول منصوب به «لَنْ»	۱۲			
۳	جَوُّع	نصر	امر معلوم + نون تأکید ثقیله	۱۱			
۴	زَيْغ	ضرب	امر معلوم + نون تأکید خفیفه	المخاطب			
۵	مَوَّر	نصر	ماضی معلوم	۱۴			
۶	مَيِّر	ضرب	ماضی مجهول	جمع مذكر غایب			
۷	عَوَّص	نصر	مضارع معلوم مجزوم به «لَمَّا»	متلکم وحدة			
۸	مَيِّر	ضرب	امر معلوم	۹			
۹	زَوَّر	نصر	ماضی مجهول	مفرد مؤنث مخاطب			
۱۰	عَيِّظ	ضرب	ماضی معلوم	۶			
۱۱	زَوَّال	نصر	مضارع معلوم + نون تأکید خفیفه	۳			
۱۲	عَيِّظ	ضرب	امر معلوم	المخاطبات			

۴ با توجه به مثال، سیر تغییرات لفظی رخ داده در افعال مشخص شده را، بیان فرمایید. (هر گونه تغییر لفظی)

حال: حَوْلَ = ۲ مشترک = حَالِ

	وَحَالٍ بَيْنَهُمَا الْمَوْجُ فَكَانَ مِنَ الْمُعْرَقِينَ	(۱۱) هود ۴۳
	وَدَخَلَ جَنَّتَهُ وَهُوَ ظَالِمٌ لِنَفْسِهِ قَالَ مَا أَظُنُّ أَنْ تَبِيدَ هَذِهِ أَبَدًا	(۱۸) الکهف ۱۳
	رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمِينَ لَكَ وَمِن ذُرِّيَّتِنَا أُمَّةً مُّسْلِمَةً لَّكَ وَأَرِنَا مَنَاسِكَنَا وَتُبْ عَلَيْنَا إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ	(۲) البقرة ۱۲۸
	وَهُوَ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ حَتَّى إِذَا أَفَلَّتْ سَحَابًا ثِقَالًا سُقِنَهُ لِبَلَدٍ مَّيِّتٍ	(۷) الأعراف ۵۷
	فَاجَاءَهَا الْمَخَاضُ إِلَى جِذْعِ النَّخْلَةِ قَالَتْ يَلَيْتَنِي مِثُّ قَبْلِ هَذَا وَكُنْتُ نَسِيًّا مَّنْسِيًّا	(۱۹) مريم ۲۳
	يُجْدِلُونَكَ فِي الْحَقِّ بَعْدَ مَا تَبَيَّنَ كَأَنَّمَا يُسَاقُونَ إِلَى الْمَوْتِ وَهُمْ يَنْظُرُونَ	(۸) الأنفال ۶
	وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِرُسُلِهِمْ لَنُخْرِجَنَّكُمْ مِّنْ أَرْضِنَا أَوْ لَنَعُودَنَّ فِي مِلَّتِنَا فَأَوْحَىٰ إِلَيْهِمْ رَبُّهُمْ لَنُهْلِكَنَّ الظَّالِمِينَ	(۱۴) إبراهيم ۱۳
	فَلَمَّا رَأَوْهُ زُلْفَةً سَيَّتَ وُجُوهَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَقِيلَ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تَدْعُونَ	(۶۷) الملك ۲۷
	يَنبِسَاءَ النَّبِيِّ لَسُنًّا كَأَحَدٍ مِّنَ النِّسَاءِ إِنْ أَتَقَيْنَّ	(۳۳) الأحزاب ۲۲

۵ از افعال مشخص شده در آیات شریفه، فعل ساخته و آن را معنی کنید.

معنی	فعل	سوال	آیه شریفه	ردیف نشانی آیه
		ماضی مجهول، ص ۱۴ امر مجهول، متکلم وحده	وَتَمُودَ الَّذِينَ جَابُوا الصَّخْرَ بِالْوَادِ	(۸۹) الفجر ۹
		ماضی معلوم، ص ۶ امر معلوم+نون تأکید ثقیله، ص ۷	ذُقْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْكَرِيمُ	(۴۴) الدخان ۴۹
		مضارع معلوم، جمع مؤنث مخاطب ماضی معلوم، ص ۱۰	أَمَّا السَّفِينَةُ فَكَانَتْ لِمَسْكِينٍ يَعْمَلُونَ فِي الْبَحْرِ فَأَرَدْتُ أَنْ أَعِيبَهَا	(۱۸) الکهف ۷۹
		ماضی مجهول، المخاطبات امر مجهول، ص ۱۱	ثُمَّ يَأْتِي مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ عَامٌ فِيهِ يُعَاثُ النَّاسُ وَفِيهِ يَعْصُرُونَ	(۱۲) یوسف ۴۹
		ماضی معلوم، مثنی مذكر غایب امر معلوم+نون تأکید ثقیله، ص ۱۳	فَأْتِيَا فِرْعَوْنَ فَقُولَا إِنَّا رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ	(۲۶) الشعراء ۱۶

جهت اجراء از مايشی

۶ در کلمات مشخص شده از آیات شریفه، قواعد اعلال را در صورت زمینه اجراء قواعد، اجراء کنید.

۱	(۳۹) الزمر ۳۵	لِيُكَفِّرَ اللَّهُ عَنْهُمْ [أَسْوَأَ] الَّذِي عَمِلُوا وَيَجْزِيَهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ	
۲	(۴۳) الزخرف ۷۸	لَقَدْ [جَنَّتْكُمْ] بِالْحَقِّ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَكُمْ لِلْحَقِّ كَارِهُونَ	
۳	(۲) آل عمران ۴۲	وَإِذْ [قَالَتْ] الْمَلَأِكَةُ يَمْرَيْمُ إِنَّ اللَّهَ أَصْطَفَاكِ وَطَهَّرَكِ وَأَصْطَفَاكِ عَلَىٰ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ	
۴	(۲۵) الفرقان ۶۴	وَالَّذِينَ [يَبْتَغُونَ] لِرَبِّهِمْ سُجَّدًا وَقِيَمًا	
۵	(۲۸) القصص ۷	وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ أُمِّ مُوسَىٰ أَنْ أَرْضِعِيهِ فِإِذَا [خِيفَتْ] عَلَيْهِ فَالْقِيهِ فِي الْيَمِّ وَلَا تَخَافِي وَلَا تَحْزَنِي	
۶	(۹) التوبة ۶۵	وَلَمَّا سَأَلْتَهُمْ [لَيَقُولُونَ] إِنَّمَا كُنَّا نَخُوضُ وَنُلْعَبُ قُلْ أَبِاللَّهِ وَعَآبِئْتِهِ وَرَسُولِهِ كُنْتُمْ تَسْتَهْزِئُونَ	
۷	(۱۷) الإسراء ۹	إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّذِي هِيَ [أَقْوَمُ] وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا	
۸	(۴۹) الحجرات ۱۴	وَإِنْ تُطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا [يَلْبِسْكُمْ] مِّنْ أَعْمَالِكُمْ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَّحِيمٌ	
۹	(۳۰) الروم ۲۷	وَهُوَ الَّذِي يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَهُوَ [أَهْوَنُ] عَلَيْهِ	
۱۰	(۱۱) هود ۴۰	حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَمْرُنَا وَ [فَوْرَ] التَّنُورِ قُلْنَا احْمِلْ فِيهَا مِن كُلِّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ	
۱۱	(۱۴) إبراهيم ۴۳	مُهْطِعِينَ مُقْنِعِي رُءُوسِهِمْ لَا يَرْتَدُّ إِلَيْهِمْ طَرْفُهُمْ وَأَفْعَدْنَاهُمْ [هَوَاءَ]	

۷ أفعال مشخص شده (آبی رنگ) در آیات شریفه را تجزیه فرمایید.

۱	كَلَّا بَلْ رَانَ عَلَىٰ قُلُوبِهِم مَّا كَانُوا يَكْسِبُونَ (۸۳)	حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
۲	قَالَ أَلَمْ أَقُلْ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا (۱۸) الکهف:	حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
۳	وَقَالَ مُوسَىٰ إِنِّي عُذْتُ بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ مِّنْ كُلِّ مُتَكَبِّرٍ لَا يُؤْمِنُ بِيَوْمِ الْحِسَابِ (۴۰) غافر:	حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
۴	حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُّورُ فَوَلَّانَا أَجْمَلٍ فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ (۱۱) هود:	حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
۵	وَأَسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ نُوبُوا إِلَيْهِ إِنَّ رَبِّي رَحِيمٌ وَدُودٌ (۱۱) هود:	حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
۶	قَالُوا يَشْعِيبُ أَسْلَوْتُكَ تَأْمُرُكَ أَنْ نَتْرَكَ مَا يَعْبُدُ آبَاؤُنَا أَوْ أَنْ نَفْعَلَ فِي أَمْوَالِنَا مَا نَشَاءُ (۱۱) هود:	حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
۷	قَالَ أَجِئْتَنَا لِتُخْرِجَنَا مِنْ أَرْضِنَا بِسِحْرِكَ يَا مُوسَىٰ (۲۰) طه:	حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
۸	وَيَقُولُ الْإِنْسَانُ أَيْدَا مَا مِثْلُ لَسَوْفَ أَخْرِجُ حَيًّا (۱۹) مريم:	حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
۹	وَلَيْنَ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ (۳۱) لقمان:	حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
۱۰	إِنَّمَا ذَلِكَ الشَّيْطَانُ يَخْوِفُ أَوْلِيَآءَهُ فَلَا تَخَافُوهُمْ وَخَافُوا مِنِّي إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ (۳) آل عمران:	حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل

۱۱	فَلَمَّا سَمِعَتْ بِمَكْرِهِنَّ أَرْسَلَتْ إِلَيْهِنَّ وَأَعْتَدَتْ لَهُنَّ مُتَّكِنًا وَعَآتَتْ كُلَّ وَاحِدَةٍ مِّنْهُنَّ سَكِينًا وَقَالَتِ آخُوجُ عَلَيْهِنَّ فَلَمَّا رَأَيْنَهُ أَكْبَرْنَهُ وَقَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ وَقُلْنَ حَاشَ لِلَّهِ مَا هَذَا بَشَرًا إِنْ هَذَا إِلَّا مَلَكٌ كَرِيمٌ	حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
----	--	------------	--------------------	---------------	-------------	---------------	-------------	-----------------------------

۱۲	اللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابًا مُّتَشَابِهًا مَّثَانِيَ تَقْشَعِرُّ مِنْهُ جُلُودُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ ثُمَّ تَلِينُ جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ ذَلِكَ هُدَىٰ اللَّهِ يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ يَشَاءُ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ	حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
----	---	------------	--------------------	---------------	-------------	---------------	-------------	-----------------------------

۱۳	وَإِذَا كَالُوهُمْ أَوْ وَزَنُوهُمْ يُخْسِرُونَ	حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
----	---	------------	--------------------	---------------	-------------	---------------	-------------	-----------------------------

۱۴	ذَٰلِكُمْ فَذُوقُوهُ وَأَنَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابَ النَّارِ	حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
----	--	------------	--------------------	---------------	-------------	---------------	-------------	-----------------------------

۱۵	قَالُوا يَا بَنِي آدَمَ اسْتَعِظِرْنَا دُوبَتًا إِنَّا كُنَّا خَاطِبِينَ	حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
----	--	------------	--------------------	---------------	-------------	---------------	-------------	-----------------------------

۱۶	ظَلَمْتُمْ بَعْضَهَا فَوْقَ بَعْضٍ إِذَا أَخْرَجَ يَدُهُ لَمْ يَكْتُمْ يَرْنَاهَا وَمَنْ لَّمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لَهُ نُورًا فَمَا لَهُ مِنْ نُورٍ	حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
----	---	------------	--------------------	---------------	-------------	---------------	-------------	-----------------------------

۱۷	فَتَعَلَىٰ اللَّهُ الْمَلِكُ الْحَقُّ وَلَا تَعْجَلْ بِالْقُرْآنِ مِنْ قَبْلِ أَنْ يُقْضَىٰ إِلَيْكَ وَحْيُهُ وَقُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا	حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
----	--	------------	--------------------	---------------	-------------	---------------	-------------	-----------------------------

۱۸	وَعَاثُوا النِّسَاءَ صَدُقَاتِهِنَّ نِحْلَةً فَإِن طِبْنَ لَكُمْ عَن شَيْءٍ مِّنْهُ نَفْسًا فَكُلُوهُ هَنِيئًا مَّرِيئًا	حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
----	--	------------	--------------------	---------------	-------------	---------------	-------------	-----------------------------

۱۹	وَحِيلَ بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ مَا يَشْتَهُونَ كَمَا فُعِلَ بِأَشْيَاعِهِمْ مِّن قَبْلِ أَن يَهَمُّ كَانُوا فِي شَكٍّ مَّرِيِبٍ	حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
----	--	------------	--------------------	---------------	-------------	---------------	-------------	-----------------------------

٢٥	وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِرُسُلِهِمْ لَنُخْرِجَنَّكُمْ مِّنْ أَرْضِنَا أَوْ لَتَعُوْدُنَّ فِي مِلَّتِنَا	(١٤) إبراهيم: ١٣				
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل

٢١	وَأَكْتَبْنَا لَنَا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ إِنَّا هُنْدَأُ إِلَيْكَ قَالَ عَدَايَ أُصِيبُ بِهِ مَنَ أَشَاءُ	(٧) الأعراف: ١٥٦				
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل

٢٢	اللَّهُ يَتَوَفَّى الْأَنْفُسَ حِينَ مَوْتِهَا وَالَّتِي لَمْ تَمُتْ فِي مَنَامِهَا	(٣٩) الزمر: ٤٢				
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل

٢٣	ذَلِكَ لِيَعْلَمَ أَنِّي لَمْ أَخُنْهُ بِالْغَيْبِ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي كَيْدَ الْخَائِنِينَ	(١٢) يوسف: ٥٢				
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل

٢٤	لِكَيْلَا تَأْسَوْا عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ وَلَا تَفْرَحُوا بِمَا آتَاكُمْ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ	(٥٧) الحديد: ٢٣				
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل

٢٥	حَتَّىٰ زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ	(١٠٢) التكاثر: ٢				
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل

٢٦	فَسِيحُوا فِي الْأَرْضِ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِي اللَّهِ وَأَنَّ اللَّهَ مُخْزِي الْكَافِرِينَ	(٩) التوبة: ٢				
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل

٢٧	وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا صُومُوا بِكُمْ فِي الظُّلُمَاتِ مَن يَشَاءُ اللَّهُ يُضِلُّهُ وَمَن يَشَاءُ يُجْعَلُهُ عَلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ	(٦) الأنعام: ٣٩				
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل

٢٨	أَفَمَن آتَبَعَ رِضْوَانَ اللَّهِ كَمَن بَاءَ بِسَخَطٍ مِّنَ اللَّهِ وَمَا وَنُهُ جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ	(٣) آل عمران: ١٦٢				
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل

٢٩	وَإِن جَدَلُوكَ فَقُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ	(٢٢) الحج: ٨				
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل

حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
۳۰	فَلَمَّا أَفَاقَ قَالَ سُبْحَانَكَ تُبَّتْ إِلَيْكَ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُؤْمِنِينَ					
(۷) الأعراف:	۱۴۳					

حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
۳۱	شَهْرَ رَمَضَانَ الَّذِي أُنزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَىٰ وَالْفُرْقَانِ فَمَن شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ ۖ وَمَن كَانَ مَرِيضًا أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ أُخَرَ					
(۲) البقرة:	۱۸۵					

حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
۳۲	وَقَالَ الشَّيْطَانُ لَمَّا قُضِيَ الْأَمْرُ إِنَّ اللَّهَ وَعَدَكُمْ وَعَدَ الْحَقُّ وَوَعَدْتُهُمْ فَأَخْلَفْتُهُمْ وَمَا كَانَ لِي عَلَيْكُم مِّن سُلْطَانٍ إِلَّا أَن دَعَوْتُكُمْ فَاسْتَجَبْتُمْ لِي فَلَا تَلْمُزُونِي وَلَوْ مَوْأَنفُسِكُمْ					
(۱۴) ابراهيم:	۲۲					

حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
۳۳	فَبِمَا رَحْمَةٍ مِّنَ اللَّهِ لِيُنْتَ لَهُمْ وَلَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَانفَضُّوا مِنْ حَوْلِكَ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ					
(۳) آل عمران:	۱۵۹					

حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
۳۴	إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ نَارًا أَحَاطَ بِهِمْ سُرَادِقُهَا وَإِن يَسْتَغِيثُوا يُغَاثُوا بِمَاءٍ كَالْمُهْلِ يَشْوِي الْوُجُوهَ					
(۱۸) الكهف:	۲۹					

حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
۳۵	وَلَيْنِ مَّتْمٌ أَوْ قِتْلْتُمْ لِأَلِي اللَّهِ تُحْشَرُونَ					
(۳) آل عمران:	۱۵۸					

حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
۳۶	وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ أَرِنِي كَيْفَ تُحْيِي الْمَوْتَىٰ قَالَ أُولِمُ تُوْمِنَ قَالَ بَلَىٰ وَلَكِنَّ لِيَظْمِينَ قَلْبِي قَالَ فَخُذْ أَرْبَعَةً مِّنَ الطَّيْرِ فَصُرْهُنَّ إِلَيْكَ ثُمَّ اجْعَلْ عَلَىٰ كُلِّ جَبَلٍ مِّنْهُنَّ جُزْءًا ثُمَّ ادْعُهُنَّ يَأْتِينَكَ سَعْيًا					
(۲) البقرة:	۲۶۰					

حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
۳۷	وَلَمَّا أَن جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِئَاءَ بِهِمْ وَصَاقَ بِهِمْ ذَرْعًا					
(۲۹) العنكبوت:	۳۳ :					

حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
۳۸	وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِن جَاءَهُمْ نَذِيرٌ لَّيَكُونُنَّ أَهْدَىٰ مِنَ إِيحَادَى الْأُمَمِ					
(۳۵) فاطر:	۴۲					

٣٩	فَبَدَأَ بِأَوْعِيَّتَيْهِمْ قَبْلَ وِعَاءِ أَخِيهِ ثُمَّ اسْتَخْرَجَهَا مِنْ وِعَاءِ أَخِيهِ كَذَلِكَ كِدْنَا لِيُوسُفَ	(١٢) يوسف:
حروف أصلي:	ماضي / مضارع / امر	معلوم / مجهول
شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي	مجرد / مزيد
سالم / مضاعف / مهموز / معتل	٧٦	
٤٥	يَأْتِيهَا النَّبِيُّ قُلٌّ لَأَزْوَاجِكُ إِن كُنْتُنَّ تُرِدْنَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزَيَّنَّتْهَا فَمَتَعَلَيْنَّ أُمْتِعَكُنَّ وَاسْرَحَكُنَّ سَرَاحًا جَمِيلًا	(٢٣) الأحراب:
حروف أصلي:	ماضي / مضارع / امر	معلوم / مجهول
شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي	مجرد / مزيد
سالم / مضاعف / مهموز / معتل	٢٨ :	
٤١	وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا	(٢) البقرة:
حروف أصلي:	ماضي / مضارع / امر	معلوم / مجهول
شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي	مجرد / مزيد
سالم / مضاعف / مهموز / معتل	٢٥٥	
٤٢	فَأْتِيَا فِرْعَوْنَ فَقُولَا إِنَّا رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ	(٢٦) الشعراء:
حروف أصلي:	ماضي / مضارع / امر	معلوم / مجهول
شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي	مجرد / مزيد
سالم / مضاعف / مهموز / معتل	١٦	
٤٣	عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يَّرْحَمَكُمُ وَإِنَّ عِدَّتُمْ عُدْنَا وَجَعَلْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ حَصِيرًا	(١٧) الإسراء:
حروف أصلي:	ماضي / مضارع / امر	معلوم / مجهول
شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي	مجرد / مزيد
سالم / مضاعف / مهموز / معتل	٨	
٤٤	وَإِذَا كُنْتَ فِيهِمْ فَأَقَمْتَ لَهُمُ الصَّلَاةَ فَلْتَقُمْ طَائِفَةٌ مِّنْهُمْ مَعَكَ وَلِيَأْخُذُوا أَسْلِحَتَهُمْ	(٤) النساء:
حروف أصلي:	ماضي / مضارع / امر	معلوم / مجهول
شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي	مجرد / مزيد
سالم / مضاعف / مهموز / معتل	١٠٢	
٤٥	ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ كَفَرُوا امْرَأَتَ نُوحٍ وَامْرَأَتَ لُوطٍ كَانَتَا تَحْتَ عَبْدَيْنِ مِنْ عِبَادِنَا صَالِحِينَ فَخَاتَمَاهُمَا فَلَمْ يُغْنِيَا عَنْهُمَا مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَقِيلَ ادْخُلَا النَّارَ مَعَ الدَّاخِلِينَ	(٦٦) التحريم:
حروف أصلي:	ماضي / مضارع / امر	معلوم / مجهول
شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي	مجرد / مزيد
سالم / مضاعف / مهموز / معتل	١٠ :	
٤٦	وَمَا جَعَلْنَا لِبَشَرٍ مِّن قَبْلِكَ الْخَلْدَ أَقَابِينَ مِتَّ فَهُمُ الْخَالِدُونَ	(٢١) الأنبياء:
حروف أصلي:	ماضي / مضارع / امر	معلوم / مجهول
شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي	مجرد / مزيد
سالم / مضاعف / مهموز / معتل	٣٤	
٤٧	قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِكُمْ سُنَنٌ فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْذِبِينَ	(٣) آل عمران:
حروف أصلي:	ماضي / مضارع / امر	معلوم / مجهول
شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي	مجرد / مزيد
سالم / مضاعف / مهموز / معتل	١٣٧	
٤٨	وَلَيْن لَّمْ يَفْعَلْ مَا ءَامُرُهُ لَيُسْجَنَنَّ وَلَيَكُونًا مِّن الصَّغِيرِينَ	(١٢) يوسف:
حروف أصلي:	ماضي / مضارع / امر	معلوم / مجهول
شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي	مجرد / مزيد
سالم / مضاعف / مهموز / معتل	٣٢	

حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
۴۹	وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ أُمِّ مُوسَىٰ أَنْ أَرْضِعِيهِ ۖ إِذَا خَفَّتِ عَلَيْهِ فَالْقِيَةِ فِي اللَّيْمِ وَلَا تَحْزَنِي وَلَا تَحْزَنِي (۲۸) القصص ۷ :					

حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
۵۰	يُنِسَاءَ النَّبِيِّ لَسْتَنَّ كَأَحَدٍ مِّنَ النِّسَاءِ ۚ إِنِ اتَّقَيْتُنَّ فَلَا تَخْضَعْنَ بِالْقَوْلِ فَيَطْمَعَ الَّذِي فِي قَلْبِهِ مَرَضٌ وَقُلْنَ (۳۳) الأحزاب ۳۲ :					

حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
۵۱	فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ أُولَاهُمَا بَعَثْنَا عَلَيْكُمْ عِبَادًا لَّنَا أُولَىٰ بَأْسٍ شَدِيدٍ فَجَاسُوا خِلَالَ الدِّيَارِ وَكَانَ وَعْدًا مَّفْعُولًا (۱۷) الإسراء ۵ :					

حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
۵۲	فَلَمَّا يَبْتَئِرُ كُونِي بَرْدًا وَسَلَامًا عَلَىٰ إِبراهيم (۲۱) الأنبياء ۶۹ :					

حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
۵۳	وَعَرِضُوا عَلَىٰ رَبِّكَ صَفًا لَّقَدْ جِئْتُمُونَا كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ بَلْ زَعَمْتُمْ أَلَّن نَجْعَلَ لَكُم مَّوْعِدًا (۱۸) الكهف ۴۸ :					

حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
۵۴	إِن تَمَسَّسْكُمْ حَسَنَةً تَسْوَهُمْ وَإِن تُصِيبْكُمْ سَيِّئَةٌ يَّفْرَحُوا بِهَا وَإِن تُصِرُّوهُمُ وَيَتَّقُوا لَا يَضُرُّكُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا (۲) آل عمران ۱۲۰ :					

حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
۵۵	فَإِن فَاءَتْ فَاصِلِحُوا بَيْنَهُمَا بِالْعَدْلِ وَأَقْسِطُوا ۚ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ (۴۹) الحجرات ۹ :					

حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
۵۶	فَكُلِي وَاشْرَبِي وَقَرِّي عَيْنًا ۖ فَإِمَّا تَرَيَنَّ مِنَ الْبَشَرِ أَحَدًا فَقُولِي ۖ إِنِّي نَذَرْتُ لِلرَّحْمَنِ صَوْمًا فَلَنْ أُكَلِّمَ الْيَوْمَ إِنْسِيًّا (۱۹) مريم ۲۶ :					

حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
۵۷	وَلَوْلَا أَن تَبَتَّنَا لَقَدْ كِدْتَ تَرَكُنَ إِلَيْهِمْ شَيْئًا قَلِيلًا (۱۷) الإسراء ۷۴ :					

حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
۵۸	فَإِن بَعَثَ أَحَدُهُمَا عَلَى الْأُخْرَىٰ فَقُلْتُمَا الَّتِي تَبَغِي حَتَّىٰ نَقِيءَ إِلَىٰ أَمْرِ اللَّهِ (۴۹) الحجرات ۹ :					

٥٩	نُمَّ يَطْمَعُ أَنْ أَزِيدَ	(٧٤) المدثر:				
حروف اصلي:	ماضي / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي	مجرد / مزيد	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
١٥						

٦٥	وَإِنْ يُرِيدُوا خِيَانَتَكَ فَقَدْ خَانُوا اللَّهَ مِنْ قَبْلُ فَأَمْكَنَ مِنْهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ	(٨) الأنفال:				
حروف اصلي:	ماضي / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي	مجرد / مزيد	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
٧١						

٦١	فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ لِيَسُئَرُوا وُجُوهَكُمْ وَلِيَدْخُلُوا الْمَسْجِدَ كَمَا دَخَلُوهُ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَلِيُتَبِّرُوا مَا عَلَوْا تَتْبِيرًا	(١٧) الإسراء:				
حروف اصلي:	ماضي / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي	مجرد / مزيد	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
٧						

٦٢	فَمِ اللَّيْلِ إِلَّا قَلِيلًا	(٧٣) المزمّل:				
حروف اصلي:	ماضي / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي	مجرد / مزيد	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
٢						

٦٣	فَإِنْ كَانَ لَكُمْ كَيْدٌ فَكِيدُوا	(٧٧) المرسلات:				
حروف اصلي:	ماضي / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي	مجرد / مزيد	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
٣٩ :						

٦٤	أَوْ تَقُولُوا لَوْ أَنَّا أُنزِلَ عَلَيْنَا الْكِتَابُ لَكُنَّا أَهْدَىٰ مِنْهُمْ	(٦) الأنعام:				
حروف اصلي:	ماضي / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي	مجرد / مزيد	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
١٥٧						

٦٥	إِنَّ قُرُونَ كَانَتْ مِنْ قَوْمِ مُوسَىٰ فَبَعَثْنَا فِيهِمْ رَسُولًا مِنْ آلِ كُنُوزٍ مَا إِنَّ مَفَاتِحَهُ لَتَنُوتُنَّ بِالْأَعْصَبَةِ أُولَىٰ الْقُوَّةِ	(٢٨) القصص:				
حروف اصلي:	ماضي / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي	مجرد / مزيد	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
٧٦ :	إِذْ قَالَ لَهُ قَوْمُهُ لَا تَفْرَحْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْفَرِحِينَ					

٦٦	بِإِذْنِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ	(٢) البقرة:				
حروف اصلي:	ماضي / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي	مجرد / مزيد	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
١١٧						

٦٧	قَالَتْ فَذَلِكُنَّ الَّذِي لُمْتُنِّي فِيهِ وَلَقَدْ رَوَدْتُهُ عَنْ نَفْسِهِ فَاسْتَعْصَمَ	(١٢) يوسف:				
حروف اصلي:	ماضي / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي	مجرد / مزيد	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
٣٢						

۶۸	وَقَالَ الشَّيْطَانُ لَمَّا قُضِيَ الْأَمْرُ إِنَّ اللَّهَ وَعَدَكُمْ وَعْدَ الْحَقِّ وَعَدْتُكُمْ فَأَخْلَفْتُكُمْ وَمَا كَانَ لِي عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ إِلَّا أَنْ دَعَوْتُكُمْ فَاسْتَجَبْتُمْ لِي فَلَا تَلُمُونِي وَلَوْلَمْوَ أَنْفُسَكُمْ	حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل	(۱۴) ابراهیم: ۲۲
۶۹	وَجَاءَ يَوْمَئِذٍ بِجَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ يَتَذَكَّرُ الْإِنْسَانُ وَأَنَّى لَهُ الذِّكْرَى	حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل	(۸۹) الفجر: ۲۳
۷۰	لِلَّذِينَ يُؤَلُّونَ مِنْ نَسَائِهِمْ تَرَبُّصٌ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ فَإِنْ فَاءُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ	حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل	(۲) البقرة: ۲۲۶
۷۱	يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا يَسْحَرُونَهُمْ مِنْ قَوْمٍ عَسَى أَنْ يَكُونُوا خَيْرًا مِنْهُمْ وَلَا نِسَاءً مِنْ نِسَاءِ عَسَى أَنْ يَكُنَّ خَيْرًا مِنْهُنَّ وَلَا تَلْمِزُوا أَنْفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَرُوا بِاللِّقَابِ بئْسَ الْأَسْمُ الْفُسُوقُ بَعْدَ الْإِيمَانِ	حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل	(۴۹) الحجرات: ۱۱
۷۲	أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَهُمْ أُلُوفٌ حَذَرَ الْمَوْتِ فَقَالَ لَهُمُ اللَّهُ مُوتُوا ثُمَّ أَحْيَاهُمْ	حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل	(۲) البقرة: ۲۴۳
۷۳	قَالَ يَبْنَئِي لَا تَقْضُصْ رُفْيَاكَ عَلَىٰ إِخْوَتِكَ فَيَكِيدُوا لَكَ كَيْدًا إِنَّ الشَّيْطَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوٌّ مُبِينٌ	حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل	(۱۲) يوسف: ۵
۷۴	وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ أُمِّ مُوسَىٰ أَنْ أَرْضِعِيهِ فَإِذَا خِفْتِ عَلَيْهِ فَأَلْقِيهِ فِي الْيَمِّ وَلَا تخَافِي وَلَا تحزني	حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل	
۷۵	يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ	حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل	
۷۶	خَالِدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ إِنَّ رَبَّكَ فَعَّالٌ لِمَا يُرِيدُ	حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل	
۷۷	أَمَّا السَّفِينَةُ فَكَانَتْ لِمَسْكِينٍ يَعْمَلُونَ فِي الْبَحْرِ فَأَرَدْتُ أَنْ أَعِيبَهَا وَكَانَ وَرَاءَهُمْ مَلِكٌ يَأْخُذُ كُلَّ سَفِينَةٍ غَصْبًا	حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل	

٧٨	وَأِنْ تُطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَا يَلِتْكُمْ مِنْ أَعْمَالِكُمْ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ رَحِيمٌ			
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی
	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل		

٧٩	هَذَا فَلْيَذُوقُوهُ حَمِيمٌ وَعَسَاقُ			
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی
	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل		

٨٥	يُوصِيكُمُ اللَّهُ فِي أَوْلَادِكُمْ لِلَّذِي كَرِهَ مِثْلَ حِطِّ الْأُنثِيَّاتِ فَإِنْ كُنَّ نِسَاءً فَوْقَ اثْنَتَيْنِ فَلَهُنَّ ثُلُثَا مَا تَرَكَ			
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی
	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل		

جهت اجراء از مايشی

جهت اجراء از مایبثی

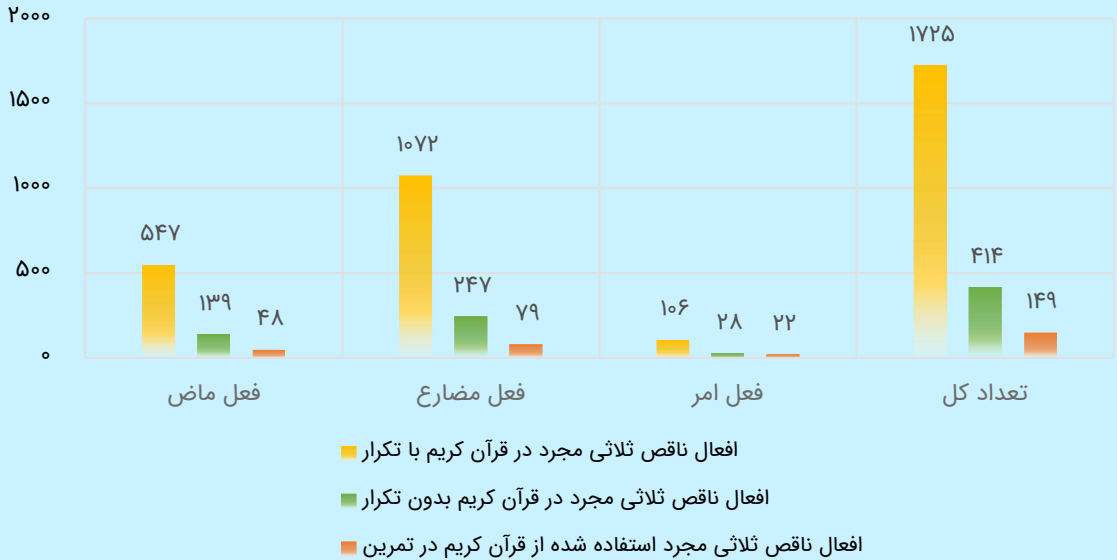
جهت اجراء از مایبثی

تمارين ناقص

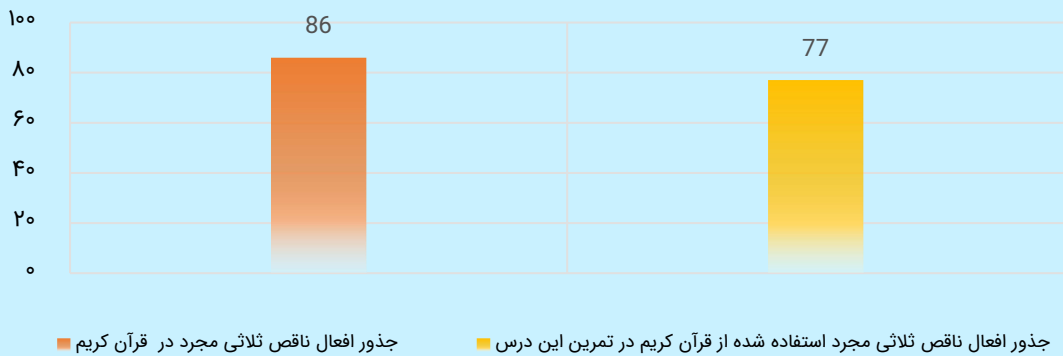

نمودار میزان فراوانی افعال ناقص ثلاثی مجرد در قرآن کریم

نمودار میزان فراوانی جذور افعال ناقص ثلاثی مجرد در قرآن کریم

۱ جدول های زیر را کامل کنید (از راست به چپ)

مضارع مجهول از (شَكُو) باب نصر

شماره صیغه	فعل	شماره صیغه	فعل
۱		۴	
۲		۵	
۳		۶	
۷		۱۰	
۸		۱۱	
۹		۱۲	
۱۳		۱۴	

ماضی معلوم از (طُعْيَان) باب منع

شماره صیغه	فعل	شماره صیغه	فعل
۱		۴	
۲		۵	
۳		۶	
۷		۱۰	
۸		۱۱	
۹		۱۲	
۱۳		۱۴	

ماضی مجهول از (دَخُو) باب نصر

شماره صیغه	فعل	شماره صیغه	فعل
۱		۴	
۲		۵	
۳		۶	
۷		۱۰	
۸		۱۱	
۹		۱۲	
۱۳		۱۴	

امر معلوم از (عَشُو) باب نصر

شماره صیغه	فعل	شماره صیغه	فعل
۱		۴	
۲		۵	
۳		۶	
۷		۱۰	
۸		۱۱	
۹		۱۲	
۱۳		۱۴	

امر مجهول از (عَشِي) باب سَمع

شماره صیغه	فعل	شماره صیغه	فعل
۱		۴	
۲		۵	

مضارع معلوم از (عَلِي) باب ضرب

شماره صیغه	فعل	شماره صیغه	فعل
۱		۴	
۲		۵	

۳	۶	۶	۳
۷	۱۰	۱۰	۷
۸	۱۱	۱۱	۸
۹	۱۲	۱۲	۹
۱۳	۱۴	۱۴	۱۳

مضارع معلوم مجزوم به (لا) از (نَجْو) باب نصر امر معلوم + نون تأکید ثقیله از (سَعِي) باب منع

شماره صیغه	فعل	شماره صیغه	فعل
۱	۴	۱	۴
۲	۵	۲	۵
۳	۶	۳	۶
۷	۱۰	۷	۱۰
۸	۱۱	۸	۱۱
۹	۱۲	۹	۱۲
۱۳	۱۴	۱۳	۱۴

۲ از مصادر زیر فعل ساخته و وزن بعد از تغییرات لفظی آن را بنویسید.

ردیف	مصدر	وزن	ساختمان	صیغه	قبل از تغییرات لفظی	بعد از تغییرات لفظی	وزن
۱	شَقَاوَة	سمع	ماضی معلوم	۲			
۲	جَزَاءٌ بِی	ضرب	امر مجهول	الفائون			
۳	دَرَوْ	نصر	مضارع مجهول مجزوم به «لا»	۱۰			
۴	رَجَّوْ	نصر	ماضی مجهول	جمع مؤنث حاضر			
۵	خَفِيَّةٌ	سمع	مضارع معلوم	۱۱			
۶	أَلُوْ	نصر	امر معلوم + نون تأکید ثقیله	المخاطبان			

۷	قَضَى	ضرب	ماضی معلوم	۵
۸	خَرَى	سمع	مضارع معلوم منصوب به «أَنْ»	مفرد مؤنث مخاطب
۹	عُدُوْ	نصر	امر معلوم	۱۲
۱۰	بَلَى	سمع	امر معلوم + نون تأکید ثقیله	المخاطبة

۳ هر یک از افعال زیر را به ترتیب برای هم بحث خود صرف و یا اینکه برای خود صرف و همزمان ضبط کنید، سپس آن را بررسی کنید. بعد از رفع اشکالات احتمالی، علامت انجام شد را در جدول بزنید.^۵

ردیف	صرف فعل	انجام شد	ردیف	صرف فعل	انجام شد
۱	ماضی معلوم از (سَجَوْ) باب نصر		۶	امر مجهول از (دُنُوْ) از باب نصر	
۲	مضارع مجهول از (رَدَى) باب سمع		۷	ماضی معلوم از (رَضَوَان) باب سمع	
۳	امر معلوم از (زَكُوْ) باب نصر		۸	مضارع معلوم از (عُثُوْ) باب سمع	
۴	ماضی مجهول از (جَبِيأ) باب ضرب		۹	امر معلوم از (رَمَايَة) باب ضرب	
۵	مضارع معلوم از (شَقَاوَة) باب سمع		۱۰	ماضی معلوم از (بَقَاء يَائِي) باب سمع	

۴ تجزیه افعال مشخص شده را بررسی و در صورت اشتباه بودن آن را اصلاح کنید

(۱۰) یونس ۱۲	وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ الضُّرُّ دَعَانَا لِجَنبِهِ أَوْ قَاعِدًا أَوْ قَائِمًا فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُ ضُرَّهُ مَرَّ كَأَن لَّمْ يَدْعُنَا إِلَىٰ ضُرِّ مَسَّهُ	ماضی معلوم ص ۱۴ ثلاثی مجرد ناقص
(۱۸) الکھف ۱۱۰	قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ إِلَهُ وَاحِدٌ فَمَن كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا	مضارع معلوم ص ۳ ثلاثی مزید ناقص
(۸۹) الفجر ۴	وَاللَّيْلِ إِذَا يَسِرِ	مضارع معلوم ص ۱ ثلاثی مجرد ناقص مجزوم

۵. به جهت تسلط و تثبیت بیشتر مطالب خوانده شده، می‌توانید خلاقیت به خرج داده و به عنوان مثال افعال را با سرعت بیشتر و یا از صیغه آخر به اول، و یا به صورت پراکنده از یک دیگر بپرسید و صرف کنید.

(۱۸) الکھف ۷۴	فَأَنْظَلْنَا حَتَّىٰ إِذَا لَقِيَا غُلَامًا فَاقْتَلَهُ، قَالَ أَقْتَلْتَنِي نَفْسًا رَّكِيَّةً بِعَيْرِ نَفْسٍ لَّقَدْ جِئْتَ شَيْئًا نُّكْرًا	ماضی معلوم ص ۲ ثلاثی مجرد ناقص
(۹) التوبة ۱۱۰	لَا يَزَالُ بُنِيْنُهُمُ الَّذِي بَنَوْا رِيبَةً فِي قُلُوبِهِمْ إِلَّا أَنْ تَقَطَّعَ قُلُوبُهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ	ماضی مجهول ص ۱۴ ثلاثی مزید مثال
(۲۴) النور ۴۸	وَإِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ إِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ مُّعْرِضُونَ	امر مجهول ص ۹ ثلاثی مجرد اجوف
(۲) البقرة ۱۰۲	وَاتَّبِعُوا مَا تَتْلُوا الشَّيْطَانِ عَلَىٰ مُلْكِ سُلَيْمَانَ وَمَا كَفَرَ سُلَيْمَانٌ وَلَا كِنَّ الشَّيْطَانِ كَفَرُوا يُعَلِّمُونَ النَّاسَ السِّحْرَ	مضارع معلوم ص ۹ ثلاثی مجرد مثال
(۴۱) فصلت ۱۱	ثُمَّ اسْتَوَىٰ إِلَى السَّمَاءِ وَهِيَ دُخَانٌ فَقَالَ لَهَا وَلِلْأَرْضِ ائْتِيَا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا قَالَتَا أَتَيْنَا طَائِعِينَ	ماضی معلوم ص ۲ ثلاثی مجرد ناقص
(۴) النساء ۱۵۴	وَرَفَعْنَا فَوْقَهُمُ الطُّورَ بِمِثْقَالِ ذَرَّةٍ فَمَنْ نَبْهَتَهُمْ فَلْيُرَاكُمْ أَلَيْسَ بِاللَّذِينَ سُجِدْنَا وَقُلْنَا لَهُمْ لَا تَعْدُوا فِي السَّبْتِ	مضارع معلوم ص ۷ ثلاثی مجرد مثال

۵ از افعال مشخص شده در آیات شریفه، فعل ساخته و آن را معنی کنید. (با استفاده از مصادر ابتدای درس)

معنی	فعل	سوال	آیه شریفه	ردیف آدرس آیه
		ماضی معلوم، ص ۴ مضارع معلوم مجزوم به «لَمْ»، ص ۳	يَمْحُوا اللَّهُ مَا يَشَاءُ وَيُثَبِّتُ ^ط وَعِنْدَهُ أُمُّ الْكِتَابِ	(۱۳) الرعد ۳۹
		مضارع معلوم، ص ۶ امر مجهول + نون تأکید خفیفه، ص ۱۰	وَالْأَرْضِ وَمَا طَحَّهَا	(۹۱) الشمس ۶
		مضارع مجهول، ص ۱۲	فَلَمَّا عَتَوْا عَنْ مَا نُهُوا عَنْهُ قُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً خَاسِيْنَ	(۷) الأعراف ۱۶۶
	يفعل	امر معلوم، ص ۱۲		(۶) الأنعام ۸۰

		مضارع معلوم + نون تأكيد خفيفه، ص ١٠	قَالَ أَتَحْتَجُّونِي فِي اللَّهِ وَقَدْ هَدَانِي وَلَا أَخَافُ مَا تُشْرِكُونَ بِهِ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ رَبِّي شَيْئًا	
		ماضى مجهول، ص ١٠	وَلَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَانْفَضُّوا مِنْ حَوْلِكَ فَاعْبُدْ عَنْهُمْ وَاستَغْفِرْ لَهُمْ	٥ آل عمران ١٥٩ (٣)
		امر معلوم، ص ٦	إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَى ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا وَسَيَصْلُونَ سَعِيرًا	٦ (٤) النساء ١٠
		امر معلوم + نون تأكيد ثقله، ص ٥	وَلَا تُؤْتُوا السُّفَهَاءَ أَمْوَالَكُمُ الَّتِي جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ قِيَامًا وَارزُقُوهُمْ فِيهَا وَاكْسُوهُمْ	٧ (٤) النساء ٥
	يقول	مضارع مجهول منصوب به «الن»، ص ١٣	فَانظُرْنَا حَتَّى إِذَا أَتَى أَهْلَ قَرْيَةٍ اسْتَطَعَمَا أَهْلَهَا فَأَبَوْا أَنْ يُضَيِّقُوهُمَا	٨ الكهف ٧٧ (١٨)
		امر معلوم، ص ٧	قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ غَيْرَ الْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعُوا أَهْوَاءَ قَوْمٍ قَدْ ضَلُّوا مِنْ قَبْلِ	٩ المائدة ٧٧ (٥)
		مضارع معلوم، ص ٢	إِنِّي عَآدَسْتُ نَارًا سَمَاتِيكُمْ مِّنْهَا جَحِيمٌ أَوْ عَاتِيكُمْ بِشَهَابٍ قَبَسٍ لَّعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ	١٥ النمل ٧ (٢٧)
		ماضى معلوم، ص ١٤	لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ حَتَّى يَرُوا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ	١١ الشعراء ٢٠١ (٢٦)
		امر معلوم + نون تأكيد ثقله، ص ٦	وَقَالَ إِنِّي ذَاهِبٌ إِلَىٰ رَبِّي سَيِّئِينَ	١٢ الصافات ٩٩ (٣٧)
		مضارع مجهول، ص ٣	يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا بَطَانَةَ مِّنْ دُونِكُمْ لَا يَأْلُونَكُمْ خَبَالًا وَدُّوا مَا عَنِتُّمْ قَدْ	١٣ آل عمران ١١٨ (٣)
		مضارع مجهول مجزوم به «لهم»، ص ٤	بَدَتِ الْبَعْضَاءُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ	
		امر معلوم، ص ٣		
		مضارع مجهول مستقبل به «سين» + نون تأكيد خفيفه، ص ٣		

۶ با توجه به مثال، سیر تغییرات لفظی رخ داده در افعال مشخص شده را، بیان فرمایید. (هر گونه تغییر لفظی)

(۵۷) الحدید ۲۷	فَمَا رَعَوْهَا حَقَّ رِعَائِهَا	رَعَوْا: رَعِيَوا = ۲ سُرُك = رَعَاوا = ۴ سُرُك = رَعَوْا
(۲۰) طه ۴۶	قَالَ لَا تَخَافًا إِنِّي مَعَكُمْ أَسْمَعُ وَأَرَى	
(۷) الأعراف ۱۳۲	وَقَالُوا مَهْمَا تَأْتِنَا بِهِ مِنْ آيَةٍ لِنَسْحَرَنَّ بِهَا فَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ	
(۳) آل عمران ۱۱۸	لَا تَتَّخِذُوا بَطَانَةَ مَنْ دُونِكُمْ لَا يَأْلُونَكُمْ خَبَالًا وَدُوًّا مَا عَنِتُّمْ قَدْ بَدَتِ الْبَغْضَاءُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ	
(۱۷) الإسراء ۴	وَقَضَيْنَا إِلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ فِي الْكِتَابِ لَتُفْسِدُنَّ فِي الْأَرْضِ مَرَّتَيْنِ وَلَتَعْلُنَّ عُلُوًّا كَبِيرًا	
(۹) التوبة ۳۸	أَرْضَيْتُمْ بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا مِنَ الْآخِرَةِ فَمَا مَتَّعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا قَلِيلًا	
(۷) الأعراف ۷۷	فَعَقَرُوا النَّاقَةَ وَعَتَوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ وَقَالُوا يُصْلِحْ أَعْتَابَنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ	

۷ افعال مشخص شده (آبی رنگ) در آیات شریفه را تحزیه فرمایید و در برخی آیات که فعلی مشخص نشده، فعل ناقص را پیدا کرده (بدون توجه به کلمات خاکستری) و آن تحزیه کنید.

(۵۷) الحدید ۱۶	۱ أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ وَمَا نَزَلَ مِنَ الْحَقِّ	حروف اصلی: ماضی / مضارع / امر معلوم / مجهول شماره صیغه: ثلاثی / رباعی مجرد / مزید سالم / مضاعف / مهموز / معتل
(۱۰) یونس ۲۴	۲ إِذَا أَحَدَتِ الْأَرْضُ رُحُوفَهَا وَأَزَيَّتَتْ وَظَنَّ أَهْلُهَا أَنَّهُمْ قَدِرُونَ عَلَيْهَا أَتْلَهَا أَمْرًا لَيْلًا أَوْ نَهَارًا فَجَعَلْنَاهَا حَصِيدًا كَأَنْ لَمْ تَغْنَبْ بِالْأَمْسِ كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ	حروف اصلی: ماضی / مضارع / امر معلوم / مجهول شماره صیغه: ثلاثی / رباعی مجرد / مزید سالم / مضاعف / مهموز / معتل
(۲۶) الشعراء ۱۰	۳ وَإِذْ نَادَىٰ رَبُّكَ مُوسَىٰ أَنْ أَنْتَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ	حروف اصلی: ماضی / مضارع / امر معلوم / مجهول شماره صیغه: ثلاثی / رباعی مجرد / مزید سالم / مضاعف / مهموز / معتل

٤	وَيُسْقَوْنَ فِيهَا كَأْسًا كَانَ مِزَاجُهَا زَنْجَبِيلًا	(٧٦) الإسنا ١٧
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل
٥	قَالَ سَتَجِدُنِي إِِنْ شَاءَ اللَّهُ صَابِرًا وَلَا أَعْصِي لَكَ أَمْرًا	(١٨) الكهف ٦٩
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل
٦	وَقِيلَ ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ فَدَعَوْهُمُ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَرَأَوُا الْعَذَابَ لَوْ أَنَّهُمْ كَانُوا يَهْتَدُونَ	(٢٨) القصص ٦٤
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل
٧	وَإِنْ طَلَقْتُمْوهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمْسُوهُنَّ وَقَدْ فَرَضْتُمْ لَهُنَّ فَرِيضَةً فَنِصْفُ مَا فَرَضْتُمْ إِلَّا أَنْ يَعْفُونَ أَوْ يَعْفُوا الَّذِي بِيَدِهِ عُقْدَةُ النِّكَاحِ وَأَنْ تَعْفُوا أَقْرَبُ لِلتَّقْوَى وَلَا تَنْسُوا الْفَضْلَ بَيْنَكُمْ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ	(٢) البقرة ٢٣٧
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل
٨	فَلْيَأْتُوا بِحَدِيثٍ مِثْلِهِ إِنْ كَانُوا صَادِقِينَ	(٥٢) الطور ٣٤
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل
٩	وَعَنْتِ الْوُجُوهُ لِلْحَيِّ الْقَيُّومِ وَقَدْ خَابَ مَنْ حَمَلَ ظُلْمًا	(٢٠) طه ١١١
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل
١٥	سَدْعُ الرَّبَّانِيَّةِ	(٩٦) العلق ١٨
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل
١١	وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ ذِي الْقُرْنَيْنِ قُلْ سَأَتْلُوا عَلَيْكُمْ مِنْهُ ذِكْرًا	(١٨) الكهف ٨٣
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل
١٢	وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ تَرَى الْأَرْضَ خَالِصَةً فَإِذَا أَنْزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ	(٤١) فصلت ٣٩
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل
١٣	وَقَالَ فِرْعَوْنُ أَتُنَبِّئُونِي بِكُلِّ سِحْرِ عَلِيمٍ	(١٠) يونس ٧٩
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل

الحاقه (٦٩) ٢٦	وَلَمْ أَدْرِ مَا حِسَابِيَهٗ	١٤
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول
شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید
سالم / مضاعف / مهموز / معتل		
الأنعام (٦٦) ٢٦	وَهُمْ يَنْهَوْنَ عَنْهُ وَيَنْعَوْنَ عَنْهُ وَإِنْ يُهْلِكُونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ	١٥
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول
شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید
سالم / مضاعف / مهموز / معتل		
(١٠) یونس ١٢	وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ الضُّرُّ دَعَانَا لِجَنبَيْهِ أَوْ قَاعِدًا أَوْ قَائِمًا فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُ ضُرَّهُ مَرَّ كَأَنْ لَمْ يَدْعُنَا إِلَىٰ ضُرِّ مَسَّهُ كَذَلِكَ زُيِّنَ لِلْمُسْرِفِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ	١٦
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول
شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید
سالم / مضاعف / مهموز / معتل		
الحج (٢٢) ٤١	الَّذِينَ إِنْ مَكَّنَّاهُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ وَآمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ	١٧
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول
شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید
سالم / مضاعف / مهموز / معتل		
الأنعام (٦٦) ٢٦	وَهُمْ يَنْهَوْنَ عَنْهُ وَيَنْعَوْنَ عَنْهُ وَإِنْ يُهْلِكُونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ	١٨
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول
شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید
سالم / مضاعف / مهموز / معتل		
(١٨) الكهف ٢٤	إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ وَاذْكُرْ رَبَّكَ إِذَا نَسِيتَ وَقُلْ عَسَىٰ أَنْ يَهْدِيَنِي رَبِّي لِأَقْرَبَ مِنْ هَذَا رَشَدًا	١٩
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول
شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید
سالم / مضاعف / مهموز / معتل		
(٣٦) يس ٦٤	أَصْلَوْهَا الْيَوْمَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ	٢٥
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول
شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید
سالم / مضاعف / مهموز / معتل		
المائدة (٥) ٤٤	إِنَّا أَنْزَلْنَا التَّوْرَةَ فِيهَا هُدًى وَنُورٌ يَخْتَمُّ بِهَا النَّبِيُّونَ الَّذِينَ أَسْلَمُوا لِلَّذِينَ هَادُوا وَالرَّبَّيُّونَ وَالْأَحْبَابُ بِمَا اسْتَحْفِظُوا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ وَكَانُوا عَلَيْهِ شُهَدَاءَ فَلَا تَخْشَوُا النَّاسَ وَآخِشُوا وَلَا تَخْشَوْا بِيَائِسِي تَمَنَّا قَلِيلًا	٢١
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول
شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید
سالم / مضاعف / مهموز / معتل		
(٧) الأعراف ١٦٨	وَقَطَعْنَاهُمْ فِي الْأَرْضِ أُمَّمًا مِنْهُمْ الصَّالِحُونَ وَمِنْهُمْ دُونَ ذَلِكَ وَبَلَّوْنَاهُمْ بِالْحَسَنَاتِ وَالسَّيِّئَاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ	٢٢
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول
شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید
سالم / مضاعف / مهموز / معتل		

٢٣	وَمَا تَكُونُ فِي شَأْنٍ وَمَا تَتْلُوا مِنْهُ مِنْ قُرْآنٍ وَلَا تَعْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ إِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ شُهُودًا إِذْ تُبَيِّضُونَ فِيهِ	١٠) يونس ٦١				
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل

٢٤	وَمَا آتَيْتُمْ مِنْ رَبِّا لَيْرُبُؤًا فِي أَمْوَالِ النَّاسِ فَلَا يَرِبُونَ عِنْدَ اللَّهِ	(٢٠) الروم ٣٩				
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل

٢٥	وَيَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ فَفِرْعَ مَن فِي السَّمَوَاتِ وَمَن فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَن شَاءَ اللَّهُ وَكُلُّ أَتَوْه دَاخِرِينَ	(٢٧) النمل ٨٧				
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل

٢٦	فَلْيَضْحَكُوا قَلِيلًا وَلْيَبْكُوا كَثِيرًا جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ	(٩) التوبة ٨٢				
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل

٢٧	وَإِذَا تُتْلَى عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ تَعْرِفُ فِي وُجُوهِ الَّذِينَ كَفَرُوا الْمُنْكَرَ يَكَادُونَ يَسْطُونَ بِالَّذِينَ يَتَّبِعُونَ	(٢٢) الحج ٧٢				
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل

٢٨	فَأَكَلَا مِنْهَا فَبَدَّتْ لَهْمَا سَوْءَاتُهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ وَعَصَى آدَمُ رَبَّهُ فَغَوَى	(٢٠) طه ١٢١				
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل

٢٩	إِنَّ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا وَرَضُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَاطْمَأَنَّنُوا بِهَا وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آيَاتِنَا غَافِلُونَ	(١٠) يونس ٧				
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل

٣٠	يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْأَهْلِ قُلْ هِيَ مَوَقِيَّتٌ لِلنَّاسِ وَالْحُجَّ وَلَيْسَ الْبِرُّ بِأَنْ تَأْتُوا النُّبُوتَ مِنْ ظُهُورِهَا وَلَكِنَّ	(٢) البقرة ١٨٩				
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل

٣١	وَلَوْلَا إِذْ دَخَلْتَ جَنَّتَكَ قُلْتَ مَا شَاءَ اللَّهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ إِنْ تَرِنَا أَقْلَ مِنْكَ مَا لَّا وَوَلَدْنَا	(١٨) الكهف ٣٩				
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل

۳۲	إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَنْ يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا الْإِنْسَانُ	(۳۳) الأحزاب ۷۲				
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل

۳۳	أَقْتُلُوا يُوسُفَ أَوْ اطْرَحُوهُ أَرْضًا يَخْلُ لَكُمْ وَجْهَ أَبِيكُمْ وَتَكُونُوا مِنْ بَعْدِهِ قَوْمًا صَالِحِينَ	(۱۲) يوسف ۹				
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل

۳۴	قَالُوا يَا صَالِحُ قَدْ كُنْتَ فِينَا مَرْجُوًّا قَبْلَ هَذَا أَتَنْهَانَا أَنْ نَعْبُدَ مَا يَعْبُدُ آبَاؤُنَا	(۱۱) هود ۶۲				
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل

۳۵	فَلَمَّا جَاوَزَا قَالَ لِقَتْلِهِ عَاتَيْنَا غَدَاءَنَا لَقَدْ لَقِينَا مِنْ سَفَرِنَا هَذَا نَصَبًا	(۱۸) الكهف ۶۲				
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل

۳۶	وَإِذَا أَنْعَمْنَا عَلَى الْإِنْسَانِ أَعْرَضَ وَنَسَا بِجَنَابِهِ وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ كَانَ يَئُوسًا	(۱۷) الإسراء ۸۳				
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل

۳۷	وَرَبَطْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ إِذْ قَامُوا فَقَالُوا رَبُّنَا رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَنْ نَدْعُوهُ مِنْ دُونِهِ إِنَّهَا لَقَدْ فُلَّتْ إِذًا شَطَطًا	(۱۸) الكهف ۱۴				
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل

۳۸	إِذْ دَخَلُوا عَلَى دَاوُدَ فَفَزِعَ مِنْهُمْ قَالُوا لَا تَحْفَظْ خَصْمَانِ بَعِيَ بَعْضُنَا عَلَى بَعْضٍ فَأَحْكُم بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَلَا تُشْطِطْ وَاهْدِنَا إِلَى سَوَاءِ الصِّرَاطِ	(۳۸) ص ۲۲				
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل

۳۹	مَا نَنْسَخُ مِنْ آيَةٍ أَوْ نُنسِهَا نَأْتِ بِخَيْرٍ مِمَّا أَوْ مِثْلَهَا أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ	(۲) البقرة ۱۰۶				
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل

۴۰	وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَهْلِكُنِ ابْنِ لِي صِرْحًا لَعَلِّي أبلغُ الْأَسْبَابِ	(۴۰) غافر ۳۶				
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل

۴۱	يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا تَدَايَيْتُمْ بِدِينٍ إِلَىٰ أَجَلٍ مُسَمًّى فَكُتِبُوا عَلَيْهِ وَلِيكُتَبَ بَيْنَكُمْ كَاتِبٌ بِالْعَدْلِ وَلَا يَأْبَ كَاتِبٌ أَنْ يَكْتُبَ كَمَا عَلَّمَهُ اللَّهُ فَلْيَكْتُبْ وَلْيُمْلِلِ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ وَلْيَتَّقِ اللَّهَ رَبَّهُ وَلَا يَبْخَسَ مِنْهُ شَيْئًا	(۲) البقرة ۲۸۲				
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل

٤٢	وَدَخَلَ مَعَهُ السَّجَنَ فَتَيَانٍ قَالَا أَحَدُهُمَا إِنِّي أَرْنِي أَعَصِرُ خَمْرًا	يوسف (١٢) ٣٦
حروف اصلی:	ماضي / مضارع / امر معلوم / مجهول شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي مجرد / مزيد سالم / مضاعف / مهموز / معتل
٤٣	هَذَا نَتْمٌ أَوْلَاءٍ يُحِبُّونَهُمْ وَلَا يُحِبُّونَكُمْ وَتُؤْمِنُونَ بِالْكِتَابِ كُلِّهِ وَإِذَا لِقُوكُمْ قَالُوا ءَامَنَّا وَإِذَا خَلَوْا عَضُّوا عَلَيْكُمُ الْأَنَامِلَ مِنَ الْعَيْظِ قُلْ مُؤْتُوا بِعَيْظِكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ	آل عمران (٣) ١١٩
حروف اصلی:	ماضي / مضارع / امر معلوم / مجهول شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي مجرد / مزيد سالم / مضاعف / مهموز / معتل
٤٤	قَالُوا أَوَلَمْ نُنهَكْ عَنِ الْعَالَمِينَ	(١٥) الحجر ٧٠
حروف اصلی:	ماضي / مضارع / امر معلوم / مجهول شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي مجرد / مزيد سالم / مضاعف / مهموز / معتل
٤٥	وَقَدَيْتُهُ بِيَدِي عَظِيمٍ	(٣٧) الصافات ١٠٧
حروف اصلی:	ماضي / مضارع / امر معلوم / مجهول شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي مجرد / مزيد سالم / مضاعف / مهموز / معتل
٤٦	وَهُدُوا إِلَى الطَّيِّبِ مِنَ الْقَوْلِ وَهُدُوا إِلَى صِرَاطِ الْحَمِيدِ	(٢٢) الحج ٢٤
حروف اصلی:	ماضي / مضارع / امر معلوم / مجهول شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي مجرد / مزيد سالم / مضاعف / مهموز / معتل
٤٧	لَقَدْ رَأَى مِنْ ءَايَاتِ رَبِّهِ الْكُبْرَى	(٥٣) النجم ١٨
حروف اصلی:	ماضي / مضارع / امر معلوم / مجهول شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي مجرد / مزيد سالم / مضاعف / مهموز / معتل
٤٨	ثُمَّ لَتَرَوُنَّهَا عَيْنَ الْيَقِينِ	(١٠٢) التكاثر ٧
حروف اصلی:	ماضي / مضارع / امر معلوم / مجهول شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي مجرد / مزيد سالم / مضاعف / مهموز / معتل
٤٩	إِنَّ لَكَ أَلَّا تَجُوعَ فِيهَا وَلَا تَعْرَى	(٢٠) طه ١١٨
حروف اصلی:	ماضي / مضارع / امر معلوم / مجهول شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي مجرد / مزيد سالم / مضاعف / مهموز / معتل
٥٠	حَتَّىٰ آتَيْنَا الْيَقِينُ	(٧٤) المدثر ٤٧
حروف اصلی:	ماضي / مضارع / امر معلوم / مجهول شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي مجرد / مزيد سالم / مضاعف / مهموز / معتل
٥١	أَفَلَمْ يَنْظُرُوا إِلَى السَّمَاءِ فَوْقَهُمْ كَيْفَ بَنَيْنَاهَا وَرَازَيْنَاهَا وَمَا لَهَا مِنْ فُرُوجٍ	(٥٠) ق ٦
حروف اصلی:	ماضي / مضارع / امر معلوم / مجهول شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي مجرد / مزيد سالم / مضاعف / مهموز / معتل

۵۲	فِيهِمَا عَيْنَانِ تَجْرِيَانِ	(۵۵) الرحمن ۵۰	حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
۵۳	وَلَقَدْ كُنتُمْ تَمَنَّوْنَ الْمَوْتَ مِن قَبْلِ أَنْ تَلْفُوهُ فَقَدْ رَأَيْتُمُوهُ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ	(۲۳) آل عمران ۱۴۳	حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
۵۴	قُلْ لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا تَلَوْتُمْهُ عَلَى كُمِ وَلَا أَدْرَاكُمْ بِهِ ۗ فَقَدْ لَبِثْتُ فِيكُمْ عُمُرًا مِّن قَبْلِهِ ۗ أَفَلَا تَعْقِلُونَ	(۱۰) یونس ۱۶	حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
۵۵	وَإِذَا مَرِضْتُ فَهُوَ يَشْفِينِ	(۲۶) الشعراء ۸۰	حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
۵۶	وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ	(۲۹) العنكبوت ۶۹	حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
۵۷	لَوْلَا يَنْهَاهُمُ الرَّبَّيُّونَ وَالْأَحْبَارُ عَن قَوْلِهِمُ الْإِثْمَ وَأَكْلِهِمُ السُّحْتَ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَصْنَعُونَ	(۵) المائدة ۶۳	حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
۵۸	فَلَمَّا سَمِعَتْ بِمَكْرِهِنَّ أَرْسَلَتْ إِلَيْهِنَّ وَأَعْتَدَتْ لَهُنَّ مُتَّكًا وَعَاتَتْ كُلَّ وَاحِدَةٍ مِّنْهُنَّ سِكِّينًا وَقَالَتِ أُخْرِجِي عَلَيَّ فَلَمَّا رَأَيْنَهُ أَكْبَرْنَهُ وَقَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ	(۱۲) يوسف ۳۱	حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
۵۹	وَحَسِبُوا أَلَّا تَكُونَ فِئْتَنَةٌ فَعَمُوا وَصَمُوا ثُمَّ تَابَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ ثُمَّ عَمُوا وَصَمُوا كَثِيرٌ مِّنْهُمْ وَاللَّهُ بِصِيرٍ بِمَا يَعْمَلُونَ	(۵) المائدة ۷۱	حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
۶۰	وَإِن طَلَّقْتُمُوهُنَّ مِن قَبْلِ أَنْ تَمْسُوهُنَّ وَقَدْ فَرَضْتُمْ لَهُنَّ فَرِيضَةً فَنِصْفُ مَا فَرَضْتُمْ إِلَّا أَنْ يَعْفُونَ أَوْ يَعْفُوا الَّذِي بِيَدِهِ عُقْدَةُ النِّكَاحِ وَأَنْ تَعْفُوا أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ وَلَا تَنْسُوا الْفَضْلَ بَيْنَكُمْ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ	(۲) البقرة ۲۲۷	حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل

٦١	وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَسْمَعُوا لِهَذَا الْقُرْآنِ وَالْعَوَّاهُ فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَعْلَمُونَ (٤١) فصلت
حروف اصلي:	ماضى / مضارع / امر معلوم / مجهول شماره صيغه: ثلاثي / رباعي مجرد / مزيد سالم / مضاعف / مهموز / معتل

٦٢	مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وَعَدَ الْمُتَّقُونَ فِيهَا أَنْهَرٌ مِنْ مَاءٍ غَيْرِ آسِنٍ وَأَنْهَرٌ مِنْ لَبَنٍ لَمْ يَتَغَيَّرَ طَعْمُهُ وَأَنْهَرٌ مِنْ حَمْرٍ لَذَّةٍ لِلشَّرِيبِينَ وَأَنْهَرٌ مِنْ عَسَلٍ مُصَفًّى وَلَهُمْ فِيهَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَمَغْفِرَةٌ مِنْ رَبِّهِمْ كَمَنْ هُوَ خَلِيدٌ فِي النَّارِ وَسُقُوا مَاءً حَمِيمًا فَقَطَّعَ أَمْعَاءَهُمْ
حروف اصلي:	ماضى / مضارع / امر معلوم / مجهول شماره صيغه: ثلاثي / رباعي مجرد / مزيد سالم / مضاعف / مهموز / معتل

٦٣	وَلَا يَقْتُلُونَ النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَا يَزْنُونَ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ يَلْقَ أَثَامًا (٢٥) الفرقان
حروف اصلي:	ماضى / مضارع / امر معلوم / مجهول شماره صيغه: ثلاثي / رباعي مجرد / مزيد سالم / مضاعف / مهموز / معتل

٦٤	وَمَنْ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصْرِي أَحَدَنَا مِيثَقُهُمْ فَتَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ (٥) المائدة
حروف اصلي:	ماضى / مضارع / امر معلوم / مجهول شماره صيغه: ثلاثي / رباعي مجرد / مزيد سالم / مضاعف / مهموز / معتل

٦٥	قَالُوا أَجِئْنَا لِنُؤْفِكَنَا عَنْ ءَالِهَتِنَا فَإِنَّا بِمَا نَعُدُّنَا إِن كُنْتُمْ مِنَ الصَّادِقِينَ (٤٦) الأحقاف
حروف اصلي:	ماضى / مضارع / امر معلوم / مجهول شماره صيغه: ثلاثي / رباعي مجرد / مزيد سالم / مضاعف / مهموز / معتل

٦٦	أَنْ أَعْدُوا عَلَى حَرِّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَرِيمِينَ (٦٨) القلم
حروف اصلي:	ماضى / مضارع / امر معلوم / مجهول شماره صيغه: ثلاثي / رباعي مجرد / مزيد سالم / مضاعف / مهموز / معتل

٦٧	يَأْتِبِ إِيَّيْ قَدْ جَاءَنِي مِنَ الْعِلْمِ مَا لَمْ يَأْتِكَ فَاتَّبِعْنِي أَهْدِكَ صِرَاطًا سَوِيًّا (١٩) مريم
حروف اصلي:	ماضى / مضارع / امر معلوم / مجهول شماره صيغه: ثلاثي / رباعي مجرد / مزيد سالم / مضاعف / مهموز / معتل

٦٨	تُرْجَى مَنْ نَشَاءُ مِنْهُنَّ وَتُسْوَىٰ إِلَيْكَ مَنْ نَشَاءُ وَمِنْ أَبْغَعَيْتَ مِمَّنْ عَزَلْتَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكَ ذَلِكَ أَدْنَىٰ أَنْ تَقَرَّ أَعْيُنُهُنَّ وَلَا يَجْرَنَ وَيَرْضَيْنَ بِمَا آتَيْتَهُنَّ كُلَّهُنَّ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا فِي قُلُوبِكُمْ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَلِيمًا (٣٣) الأحزاب
حروف اصلي:	ماضى / مضارع / امر معلوم / مجهول شماره صيغه: ثلاثي / رباعي مجرد / مزيد سالم / مضاعف / مهموز / معتل

٦٩	بَلْ بَدَأَهُمْ مَا كَانُوا يُحْسِنُونَ مِنْ قَبْلِ وَلَوْ رُدُّوا لَعَادُوا لِمَا نُهُوا عَنْهُ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ (٦) الأنعام
حروف اصلي:	ماضى / مضارع / امر معلوم / مجهول شماره صيغه: ثلاثي / رباعي مجرد / مزيد سالم / مضاعف / مهموز / معتل

۷۰	وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ أَرِنِي كَيْفَ تُحْيِي الْمَوْتَىٰ قَالَ أَوَلَمْ تُؤْمِنْ قَالَ بَلَىٰ وَلَٰكِن لِّيَطْمَئِنَّ قَلْبِي قَالَ فَخُذْ أَرْبَعَةً مِّنَ الطَّيْرِ فَصُرْهُنَّ إِلَيْكَ ثُمَّ أَجْعَلْ عَلَىٰ كُلِّ جَبَلٍ مِّنْهُنَّ جُزْءًا ثُمَّ ادْعُهُنَّ يَأْتِينَكَ سَعْيًا	(۲) البقرة ۳۶				
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل

۷۱	وَأَضْرَبَ لَهُم مَّثَلًا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا كَمَا أَنزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ فَأَصْبَحَ هَشِيمًا تَذْرُوهُ الرِّيحُ وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ مُّقْتَدِرًا	(۱۸) الکهف ۴۵				
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل

۷۲	أَن رَّأَاهُ اسْتَعْتَبَىٰ	(۹۶) العلق ۷				
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل

۷۳	لِّكَيْلًا تَأْسُوا عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ وَلَا تَفْرَحُوا بِمَا آتَاكُمْ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ	(۵۷) الحديد ۲۳				
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل

۷۴	وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْمَحِيضِ قُلْ هُوَ أَذَىٰ فَأَعْتَزِلُوا النِّسَاءَ فِي الْمَحِيضِ وَلَا تَقْرُبُوهُنَّ حَتَّىٰ يَطْهَرْنَ فَإِذَا تَطَهَّرْنَ فَأْتُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ أَمَرَكُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ	(۲) البقرة ۲۲۲				
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل

۷۵	وَكَأَيِّن مِّن قَرْيَةٍ عَتَتْ عَنْ أَمْرِ رَبِّهَا وَرُسُلِهِ فَحَاسَبْنَاهَا حِسَابًا شَدِيدًا وَعَدَّبْنَاهَا عَذَابًا نُكَرًا	(۶۵) الطلاق ۸				
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل

۷۶	وَإِن طَلَّقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمْسُوهُنَّ وَقَدْ فَرَضْتُمْ لَهُنَّ فَرِيضَةً فَنِصْفُ مَا فَرَضْتُمْ إِلَّا أَنْ يَعْفُونَ أَوْ يَعْفُوا الَّذِي بِيَدِهِ عُقْدَةُ النِّكَاحِ وَأَنْ تَعْفُوا أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ وَلَا تَنْسُوا الْفَضْلَ بَيْنَكُمْ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ	(۲) البقرة ۳۷				
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل

۷۷	قَالَ لَنْ أَرْسِلَهُ مَعَكُمْ حَتَّىٰ تُؤْتُوا مَوْثِقًا مِّنَ اللَّهِ لَتَأْتُنِي بِهِ إِلَّا أَنْ يُحَاطَ بِكُمْ فَلَمَّا آتَوْهُ مَوْثِقَهُمْ قَالَ اللَّهُ عَلَىٰ مَا نَقُولُ وَكِيلٌ	(۱۲) يوسف ۶۶				
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل

٧٨	وَيَسِّرَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنْ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ كُلَّمَا رُزِقُوا مِنْهَا مِنْ ثَمَرَةٍ رِزْقًا قَالُوا هَذَا الَّذِي رُزِقْنَا مِنْ قَبْلُ وَأَنُوتُوا بِهِ مُتَشَابِهًا وَلَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَهُمْ فِيهَا خَالِدُونَ	حروف أصلي:	ماضي / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي	مجرد / مزيد	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
(٢) البقرة	٢٥							

٧٩	قَالُوا لَنْ نُؤْتِيَكَ عَلَىٰ مَا جَاءَنَا مِنَ السَّيِّئَاتِ وَالَّذِي فَطَرْنَا فَاقْضِ مَا أَنْتَ قَاضٍ إِنَّمَا تَقْضِي هَذِهِ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا	حروف أصلي:	ماضي / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي	مجرد / مزيد	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
(٢٠) طه	٧٢							

٨٥	قَالَ رَبِّ السِّجْنِ أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا يَدْعُونَنِي إِلَيْهِ وَلَا تَصْرِفْ عَنِّي كَيْدَهُنَّ أَصْبُ إِلَيْهِنَّ وَأَكُن مِّنَ الْجَاهِلِينَ	حروف أصلي:	ماضي / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي	مجرد / مزيد	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
(١٢) يوسف	٣٣							

٨١	وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَٰئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا	حروف أصلي:	ماضي / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي	مجرد / مزيد	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
(١٧) الإسراء	٣٦							

٨٢	يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لِيُؤْتِكُمْ اللَّهُ بِشَيْءٍ مِّنَ الصَّيِّدِ تَتْلَاهُمْ أَيْدِيكُمْ وَرِمَاحُكُمْ لِيَعْلَمَ اللَّهُ مَن يَخَافُهُ بِالْغَيْبِ	حروف أصلي:	ماضي / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي	مجرد / مزيد	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
(٥) المائدة	٩٤							

٨٣	هُوَ الَّذِي يُسَيِّرُكُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ حَتَّىٰ إِذَا كُنْتُمْ فِي الْفُلِكِ وَجَّهْتُمْ بِهِمْ بِرِيحٍ طَيِّبَةٍ	حروف أصلي:	ماضي / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي	مجرد / مزيد	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
(١٠) يونس	٢٢							

٨٤	وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ لَآ أُبْرِحُ حَتَّىٰ أَجْمَعَ الْبَحْرَيْنِ أَوْ أَمْضِيَ حُقُبًا	حروف أصلي:	ماضي / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي	مجرد / مزيد	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
(١٨) الكهف	٦٠							

٨٥	فَلَا تَخْشَوُا النَّاسَ وَآخِشُونِ وَلَا تَشْتَرُوا بِعَآيَتِي ثَمَنًا قَلِيلًا وَمَن لَّمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ	حروف أصلي:	ماضي / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي	مجرد / مزيد	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
(٥) المائدة	٤٤							

٨٦	فَإِنِ ءَامَنُوا بِمِثْلِ مَا ءَامَنْتُمْ بِهِ فَقَدِ اهْتَدَوْا وَإِن تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا هُمْ فِي شِقَاقٍ فَسَبِّحْهُمْ اللَّهُ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ	حروف أصلي:	ماضي / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي	مجرد / مزيد	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
(٢) البقرة	١٣٧							

۸۷	وَأَذْكُرَ آخَا عَادٍ إِذْ أَنْذَرَ قَوْمَهُ بِالْأَحْقَافِ وَقَدْ خَلَّتِ التُّدْرُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمَنْ خَلْفَهُ إِلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ (٤٦) الأحقاف
۲۱	إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر معلوم / مجهول شماره صیغه: ثلاثی / رباعی مجرد / مزید سالم / مضاعف / مهموز / معتل

۸۸	وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَأْتِينَا السَّاعَةُ قُلْ بَلَىٰ وَرَبِّي لَتَأْتِيَنَّكُمْ عَلِيمِ الْغَيْبِ لَا يَعْزُبُ عَنْهُ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ وَلَا أَصْغَرُ مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرُ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ
۳	
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر معلوم / مجهول شماره صیغه: ثلاثی / رباعی مجرد / مزید سالم / مضاعف / مهموز / معتل

۸۹	وَرَأَى الْمُجْرِمُونَ النَّارَ فَظَنُّوا أَنَّهُمْ مُوَاعِعُوهَا وَلَمْ يَجِدُوا عَنْهَا مَصْرِفًا
۵۳	
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر معلوم / مجهول شماره صیغه: ثلاثی / رباعی مجرد / مزید سالم / مضاعف / مهموز / معتل

۹۰	أَمْ بَلْ قَالُوا أَضَعَفْتُ أَحْلَمَ بَلِ افْتَرَاهُ بَلِ هُوَ شَاعِرٌ فَلْيَأْتِنَا بِآيَةٍ كَمَا أُرْسِلَ الْأَوْلُونَ
۵	
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر معلوم / مجهول شماره صیغه: ثلاثی / رباعی مجرد / مزید سالم / مضاعف / مهموز / معتل

۹۱	فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَا قَوْمِ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رَسُولًا مِنْ رَبِّكُمْ فَاصْبِرُوا لِحُكْمِ رَبِّكُمْ وَالَّذِينَ يَدَّبُرُونَهُ أَطْرَافَ الْمَدِينَةِ لَقَدْ لَبِثُوا فِيهَا رَبًّا قَوْمٍ مُّكَفِّرِينَ
۹۳	
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر معلوم / مجهول شماره صیغه: ثلاثی / رباعی مجرد / مزید سالم / مضاعف / مهموز / معتل

۹۲	كَذَلِكَ أَرْسَلْنَاكَ فِي أُمَّةٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهَا أُمَمٌ لَبِثُوا عَلَىٰ ظُهُورِهِمْ الَّذِينَ أُوحِيَ إِلَيْكَ وَهُمْ يَكْفُرُونَ بِالرَّحْمَنِ
۳۰	
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر معلوم / مجهول شماره صیغه: ثلاثی / رباعی مجرد / مزید سالم / مضاعف / مهموز / معتل

۹۳	فَلْيَأْتِنَا بِسِحْرِ مِثْلِهِ فَأَجْعَلْ بَيْنَنَا وَبَيْنَكَ مَوْعِدًا لَا نُخْلِفُهُ نَحْنُ وَلَا أَنْتَ مَكَانًا سُوًى
۵۸	
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر معلوم / مجهول شماره صیغه: ثلاثی / رباعی مجرد / مزید سالم / مضاعف / مهموز / معتل

۹۴	مَا اتَّخَذَ اللَّهُ مِنْ وَدٍ وَمَا كَانَ مَعَهُ مِنْ إِلَهٍ إِذًا لَذَهَبَ كُلُّ إِلَهٍ بِمَا خَلَقَ وَلَعَلَّ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ
۹۱	
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر معلوم / مجهول شماره صیغه: ثلاثی / رباعی مجرد / مزید سالم / مضاعف / مهموز / معتل

۹۵	إِنَّمَا جَزَاءُ الَّذِينَ يُحَارِبُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا أَنْ يُقَتَّلُوا أَوْ يُصَلَّبُوا أَوْ تُقَطَّعَ أَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ مِنْ خَلْفِهِمْ أَوْ يُنْفَوْا مِنَ الْأَرْضِ ذَلِكَ لَهُمْ خِزْيٌ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ
۳۳	
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر معلوم / مجهول شماره صیغه: ثلاثی / رباعی مجرد / مزید سالم / مضاعف / مهموز / معتل

الأعراف (٧)	٩٦	ثُمَّ لَا يَأْتِيهِمْ مِّنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ وَعَنْ أَيْمَنِهِمْ وَعَنْ شَمَائِلِهِمْ وَلَا تَجِدُ أَكْثَرَهُمْ شَاكِرِينَ
١٧		
حروف أصلي:	ماضي / مضارع / امر	معلوم / مجهول
	شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي
		مجرد / مزيد
		سالم / مضاعف / مهموز / معتل

النساء (٤)	٩٧	وَلِيَخْشَ الَّذِينَ لَوْ تَرَكُوا مِنْ خَلْفِهِمْ ذُرِّيَّةَ ضِعْفًا خَافُوا عَلَيْهِمْ فَلْيَتَّقُوا اللَّهَ وَلْيَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا
٩		
حروف أصلي:	ماضي / مضارع / امر	معلوم / مجهول
	شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي
		مجرد / مزيد
		سالم / مضاعف / مهموز / معتل

الأعراف (٧)	٩٨	الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَهْوًا وَلَعِبًا وَغَرَّتْهُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فَالْيَوْمَ نَنسِفُهُمْ كَمَا نَسَوُا لِقَاءَ يَوْمِهِمْ هَذَا
٥١		
حروف أصلي:	ماضي / مضارع / امر	معلوم / مجهول
	شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي
		مجرد / مزيد
		سالم / مضاعف / مهموز / معتل

(٢٩) العنكبوت	٩٩	وَالِى مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا فَقَالَ يَتَقَوْمَ عَبْدِ اللَّهِ وَأَرْجُوا الْيَوْمَ الْآخِرَ وَلَا تَعْتَوْا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ
٣٦		
حروف أصلي:	ماضي / مضارع / امر	معلوم / مجهول
	شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي
		مجرد / مزيد
		سالم / مضاعف / مهموز / معتل

الحج (٢٢)	١٠٠	وَأَذِّنْ فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ يَأْتُوكَ رِجَالًا وَعَلَى كُلِّ ضَامِرٍ يَأْتِينَ مِنْ كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٍ
٢٧		
حروف أصلي:	ماضي / مضارع / امر	معلوم / مجهول
	شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي
		مجرد / مزيد
		سالم / مضاعف / مهموز / معتل

(١٩) مريم	١٠١	فَكُلِي وَأَشْرَبِي وَقرى عَيْنًا فَمَا تَرِينَ مِنَ الْبَشَرِ أَحَدًا فَقُولِي
٢٦		
حروف أصلي:	ماضي / مضارع / امر	معلوم / مجهول
	شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي
		مجرد / مزيد
		سالم / مضاعف / مهموز / معتل

الصفات (٣٧)	١٠٢	قَالُوا أَتُنَادُوا لَهُ بُنِينًا فَأَلْقُوهُ فِي الْجَحِيمِ
٩٧		
حروف أصلي:	ماضي / مضارع / امر	معلوم / مجهول
	شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي
		مجرد / مزيد
		سالم / مضاعف / مهموز / معتل

(٦٠) الممتحنة	١٠٣	يَأْتِيهَا النَّجِيُّ إِذَا جَاءَكَ الْمُؤْمِنَاتُ يُبَايِعُنَكَ عَلَى أَنْ لَا يُشْرِكْنَ بِاللَّهِ شَيْئًا وَلَا يَسْرِقْنَ وَلَا يَزْنِينَ وَلَا يَقْتُلْنَ أَوْلَادَهُنَّ وَلَا يَأْتِينَ بِبُهْتَانٍ يَفْتَرِينَهُ بَيْنَ أَيْدِيهِنَّ وَأَرْجُلِهِنَّ وَلَا يَعْصِينَكَ فِي مَعْرُوفٍ فَبَايِعْنَهُنَّ وَأَسْتَغْفِرْ لَهُنَّ اللَّهُ
١٢		
حروف أصلي:	ماضي / مضارع / امر	معلوم / مجهول
	شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي
		مجرد / مزيد
		سالم / مضاعف / مهموز / معتل

(١٨) الكهف	١٠٤	قَالَ ذَلِكَ مَا كُنَّا نَبِغُ فَأَرْتَدَّا عَلَى آثَارِهِمَا قَصَصًا
٦٤		
حروف أصلي:	ماضي / مضارع / امر	معلوم / مجهول
	شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي
		مجرد / مزيد
		سالم / مضاعف / مهموز / معتل

(٢٨) القصص	١٠٥	وَأَتَّبِعْ فِيمَا آتَاكَ اللَّهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ وَلَا تَنْسَ نَصِيبَكَ مِنَ الدُّنْيَا
٧٧		
حروف أصلي:	ماضي / مضارع / امر	معلوم / مجهول
	شماره صيغه:	ثلاثي / رباعي
		مجرد / مزيد
		سالم / مضاعف / مهموز / معتل

(۲۹) العنکبوت ۶۵	فَإِذَا رَكِبُوا فِي الْفُلِّ دَعَوْا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ إِذَا هُمْ يُشْرِكُونَ	۱۰۶				
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
(۳۱) لقمان ۱۷	يَبْنَئُ أَعْيُنَ الْمُصَلِّينَ وَأُمِرَ بِالْمَعْرُوفِ وَانْتَهَىٰ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأَصْبَرَ عَلَىٰ مَا آصَابَكَ ۗ إِنَّ ذَٰلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ	۱۰۷				
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
(۲۷) النمل ۲۱	لَا عَذَابَ لَهُمْ وَعَذَابًا شَدِيدًا أَوْ لَا أَذْبَحْنَهُ ۖ أَوْ لِيَأْتِيَنَّيَ بِسُلْطٰنٍ مُّبِينٍ	۱۰۸				
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
(۷) الأعراف ۱۹۳	وَإِن تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَىٰ لَا يَتَّبِعُوكُمْ سَوَاءَ عَلَيْكُمْ أَدَعَوْتُمُوهُمْ أَمْ أَنْتُمْ صٰمِتُونَ	۱۰۹				
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
(۵) المائدة ۵۲	فَتَرَى الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ يُسْرِعُونَ فِيهِمْ يَقُولُونَ نَخْشَىٰ أَن تُصِيبَنَا دَآئِرَةٌ	۱۱۰				
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
(۲۰) طه ۴۷	فَأْتِيَاهُ فَقُولَا إِنَّا رَسُولَا رَبِّكَ فَأَرْسِلْ مَعَنَا بَنِي إِسْرٰءِيلَ وَلَا تُعَذِّبْهُمْ قَدْ جِئْنَاكَ بِآيَةٍ مِّن رَّبِّكَ	۱۱۱				
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
(۹۳) الضحی ۳	مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَالَىٰ	۱۱۲				
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
(۷) الأعراف ۱۸۹	هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِّن نَّفْسٍ وَاحِدَةٍ وَجَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا لِيَسْكُنَ إِلَيْهَا فَلَمَّا تَغَشَّاهَا حَمَلٌ حَمَلًا خَفِيفًا فَمَرَّتْ بِهِ ۖ فَلَمَّا أَثْقَلَتْ دَعَوَا اللَّهَ رَبَّهُمَا لَئِن آتَيْنَا صَلٰحًا لِّتَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ	۱۱۳				
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
(۲) البقرة ۲۰	كُلُوا وَارْعَوْا أَنْعَامَكُمْ ۗ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّأُولِي الْأَلْبٰبِ	۱۱۴				
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل
(۲) البقرة ۲۰	يَكَادُ الْبَرْقُ يَخْطَفُ أَبْصَارَهُمْ ۖ كُلَّمَا أَضَاءَ لَهُمْ مَشَوْا فِيهِ وَإِذَا أَظْلَمَ عَلَيْهِمْ قَامُوا	۱۱۵				
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر	معلوم / مجهول	شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی	مجرد / مزید	سالم / مضاعف / مهموز / معتل

۱۱۶	لَتُبْلَوْنَ فِيْ أَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ وَلَتَسْمَعَنَّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا أَذَى كَثِيْرًا	(۳) آل عمران ۱۸۶
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل

۱۱۷	قُلْ أَرَأَيْتَكُمْ إِنْ أَنْتُمْ عَذَابَ اللَّهِ أَوْ أَنْتُمْ السَّاعَةُ أَعْبَرِ اللَّهُ تَدْعُونَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ	(۶) الأنعام ۴۰
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل

۱۱۸	فَدَلَّهُمَا بِعُرُورٍ فَلَمَّا ذَاقَا الشَّجْرَةَ بَدَتْ لَهُمَا سَوْءَاتُهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ وَنَادَاهُمَا رَبُّهُمَا أَلَمْ أَنْهَكُمَا عَنْ تِلْكَ الشَّجْرَةِ وَأَقُلْ لَكُمَا إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ	(۷) الأعراف ۲۲
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل

۱۱۹	قَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِهِ إِنَّا لَنَرُّكَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ	(۷) الأعراف ۶۰
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل

۱۲۰	وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ آيَاتَيْنِ فَمَحَوْنَا آيَةَ اللَّيْلِ وَجَعَلْنَا آيَةَ النَّهَارِ مُبْصِرَةً لِيَتَّبِعُوا فَضْلًا مِّنْ رَبِّكُمْ وَلِتَعْلَمُوا عَدَدَ السِّنِينَ وَالْحِسَابَ وَكُلُّ شَيْءٍ فَعَلْنَاهُ تَفْصِيْلًا	(۱۷) الإسراء ۱۲
حروف اصلی:	ماضی / مضارع / امر / معلوم / مجهول / شماره صیغه:	ثلاثی / رباعی / مجرد / مزید / سالم / مضاعف / مهموز / معتل

جهت اجراء از مايشی